

TÜRKMENISTANYŇ PREZIDENTI SERDAR BERDIMUHAMEDOW:
– YLYM WE BILIM ADAMA DURMUŞ ÝOLUNDA ÜSTÜNLİK, ABRAÝ, SYLAG-
HORMAT GETIRÝÄN GYMMATLYKDYR, BIZIŇ ŞÖHRATLY GEÇMIŞIMIZDIR,
BAGTYÝAR ŞU GÜNÜMIZDIR HEM-DE NURANA GELJEGIMIZDIR.

ZAMAN

INTERNATIONAL MEDIA TÜRKMENISTAN

18-nji iýul, 2025. Belgisi 29/1647

MILLI BILIM ULGAMYNÝŇ BINÝADY BERKIDILÝÄR

14-nji iýulda Türkmenistanda ýokary we ýorite hünär okuw mekdeplerine resmi iş kagyzlaryny kabul etmek möwsümi başlady. Ýylyň alty aýynyň jemlerine bagyşlanyp geçirilen giňişleýin Hökümet mejlisinde Türkmenistanyň Prezidenti deňişli Buýrugy gol çekdi. Resminama laýyklykda, 2025-nji ýylda Türkmenistanyň ýokary we orta hünär okuw mekdeplerine okuwa kabul etmek boýunça döwlet to-

Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe eziz Diýarymyzda il-ýurt bähbitli, umumadamzat ähmiýetli beýik işler üstünlikli durmuşa geçirilýär. Ähli pudaklarda bolşy ýaly, ýurdumyzyň ylym-bilim pudagy hem uly ösüşlere beslenýär. Ýurdumyzda bilim ulgamyny toplumlaýyn kämilleşdirmek meselesine üns berilýär. Garaşsyz Diýarymyzda ylymly-bilimli, döwrebap tehnologiýalardan oňat baş çykarýan, giň gözýetimli, giň düşüneli jaşlaryň ýetishdirilmegi üçin uly tagallalar edilýär.

parynyň düzümi tassyklanyldy. Bellenilişi ýaly, döwlet toparyna

2025-nji ýylda Türkmenistanyň ýokary we orta hünär okuw mekdeplerine

le hem mugallymçylyk, lukmançylyk we medeniýet ugurly orta hünär okuw mekdeplerine resmi iş kagyzlary 14–27-nji iýul aralygynda, maliýe-ykdysady ugurly hem-de hojalyk hasaplaşygynyňdaky orta hünär okuw mekdeplerine bolsa resmi iş kagyzlary 14-nji iýul – 18-nji awgust aralygynda kabul edililer. Ýurdumyzyň ýokary okuw mekdeplerine dalaşgarlardan resmi iş kagyzlary we laýat merkezlerindäki deňişli orta mekdeplerde, ýokary okuw mekdeplerinde, Aşgabat we Arkadag şäherlerindäki ýokary okuw mekdepleriniň ýerleşýän ýerlerinde, orta hünär okuw mekdeplerine resmi iş kagyzlary bolsa her orta hünär okuw mekdebinde çäginde kabul edilip başlandy. Okuwa kabul etmek boýunça giriş synaglary ýokary we orta hünär okuw mekdepleriniň ýerleşýän ýerinde geçiriler.

Döwlet Baştutanymyzyň gol çeken deňişli Buýrugyna laýyklykda, 2025-2026-njy okuw ýylynda ýurdumyzyň ýokary okuw mekdeplerine 16 müň 782 talyby, orta hünär okuw mekdeplerine bolsa 10 müň 879 adamy kabul etmek meýilleşdirilýär.

Türkmenistanyň Bilim ministrligi tarapyndan berlen maglumatlara görä, täze okuw ýylyndan ýurdumyzyň ýokary okuw mekdeplerinde hünärmen maksatnamasy boýunça 4 hünär, bakalawr maksatnamasy boýunça 5, magistr maksatnamasy boýunça 4 taýýarlyk ugry açylar. Has takygy, ulag pudagynyň ösmegi bilen bagly täze hünärmenlere döreýän islegleri kanagatlandyrmak üçin, Türkmenistanyň Inžener-tehniki we ulag kommunikasiýalary institutynda hünärmen bilim maksatnamasy boýunça «Demir ýol ulaglarynda ýükleri daşamagy guramak», «Demir ýol ulagynyň gatnawyny awtomatlaşdyrmak we habardar etmek» hünärleri açylar. Türkmenistanyň Telekomunikasiýalary we informatika institutynda «Emeli aň ulgamlary we maglumatlary seljermek», Türkmenistanyň Döwlet energetika institutynda «Maglumaty dolandyryş ulgamlary» hünärleri, Türkmen döwlet binagärlik-gurluşyk institutynda magistr maksatnamasy boýunça «Maglumat ulgamlary we tehnologiýalary», Türkmen döwlet maliýe institutynda magistr maksatnamasy boýunça «Bank işi we maliýe», «Salgyt menejmenti», «Buhgalterçilik hasaba alnyşy, analiz we audit», Türkmen döwlet ykdysadyýet we dolandyryş institutynda bakalawr maksatnamasy boýunça «Ykdysadyýet we maglu-

matlaryň analizi», «Halkara maliýe», «Ykdysadyýet we statistika», «Maliýe we karz» we Türkmenistanyň Döwlet energetika institutynda bakalawr maksatnamasy boýunça «Energiýa tygşytlajy tehnologiýalar we energetiki menejment» taýýarlyk ugurlary döredilýär.

Şeýle-de täze okuw ýylynda Türkmenistanda ilkinji gezek Halkara Senagatçylar we telekeçiler uniwersiteti talyplara gapylaryny giňden açar. Ol Watanymyzyň işewürlük ulgamy üçin hünärmenleri taýýarlaýan esasy ýokary okuw mekdebi bolar. Şeýlelikde, täze okuw ýylynda açylmagyna taýýarlanýan Halkara Senagatçylar we telekeçiler uniwersiteti bakalawr maksatnamasy boýunça ilkinji talyplary kabul eder. Halkara derejeli ýokary okuw mekdebinde Binagärlik, Gurluşygyň tehniki we tehnologiýalary; Informatika we hasaplaşyş tehniki; Masýngürlüşyk; Oba, tokaý we balyk hojalygy; Weterinariýa we zootehnika; Ykdysadyýet we dolandyryş; Hukuk işi ugurlaryndan hünär taýýarlygy geçiler. Ýokary okuw mekdebinde okuwlar türkmen we iňlis dillerinde geçiriler. Okuwynyň dowamlylygy 5 ýyl bolar: 1 ýyl dil taýýarlygy, 4 ýyl bakalawr maksatnamasy boýunça dersler berler. Uniwersitete şu ýyl 500 talyby kabul etmek göz önünde tutulýar.

Şu ýyl Türkmenistanyň Döwlet energetika institutyň täze goşmaça okuw binalary hem ulanmaga berler.

Bilim ulgamynda amala aşyrylýan uly özgertmeler maksatnamasy we ýetilen sepgitler hormatly Prezidentimiziň ulgamy özgertmek boýunça başyny başlan işleriniň oňyn netije berýändigini bilen bir hatarda, jaş nesilleri türkmen halkynyň asylyly döpleriniň we dünýäniň öňdebaryjy tejribeleriniň esasynda sazlaşykly, hemmetaraplaýyn terbiýelemek, häzirki döwürün talabyna laýyk derejede okatmak bilen baglanyşykly meýilnamalaryň yzygiderli durmuşa geçirilmegi üçin ygtybarly binýadyň döredilendigini aňladýar.

Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň ýurdumyzyň bilim ulgamynyň önünde goýan täze wezipeleriniň üstünlikli durmuşa geçirilmegi bilimiň derejesini ýokarlandyrmakda möhüm adime öwürler. Bu bolsa milli ykdysadyýetimiziň ähli pudaklarynyň düýpli döwrebaplaşdyrylmagyny, bagtyýarlyk döwründe ýurdumyzyň ösüşiň belentliklerine tarap yzygiderli hereketini şertlendirer.

5G tehnologiýasy jaşlaryň şäherinde döwrebaplygynyň nusgasydyr

Türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyz yakynda Arkadag şäherine bolan iş saparynda sebitde ilkinji «akyly» şäheriň iki ýyllygy mynasýetli şäheriň aragatnaşyk we internet ulgamyna ýokary tizlikli häzirkä zaman 5G tehnologiýasyny ornaşdyrmaga ak pata berdi.

Ösüşiň aýdyň ýoly bilen öňe barýan ata Watanymyzyň gazanan belent üstünlikleriniň nyşany bolan «akyly» şäherde ýokary tizlik derejesine, ägirt uly geçirijilik ukybyna

eýe bolan 5G tehnologiýasynyň işe girizilmegi watandaşlarymyzyň «geljeginiň şäheri», «jaşlaryň şäheri» ýaly täzeçilligi hem döwrebaplygy ala-

matlandyrylan atlara mynasyp bolan Arkadag şäherinde jaşamaga hem-de zähmet çekmäge bolan isleglerini artdyrdy. Zamanabap şertler bilen

doly üpjün edilen şäherde ornaşdyrylan 5G tehnologiýasy, hakykatdan-da durmuş we iş şertlerini ýeňilleşdirmekde aýratyn häsiýete eýedir.

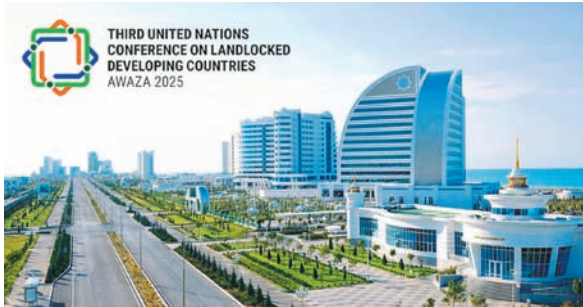
Şu ýylyň fewral aýynda «akyly» şäherde 4G+ tehnologiýasy işe girizildi we şondan soň has döwrebap aragatnaşyk tehnologiýasyna geçmek barada karar kabul edilipdi. Yakynda işe girizilen 5G tehnologiýasy şol kararyň esasynda durmuşa geçirilen örän yerlikli çözgüt bolup, halkymyzy, esasan hem, jaşlary buýsandyrdy. Çünki Hytaý Halk Respublikasynyň «Huawei» km paniýasy bilen bilelikde ornaşdyrylan bu ulgam dünýä bilen aýakdaş barýan ýurdumyzy hemmetaraplaýyn ösdürmekde uly ähmiýete eýe bolup durýar. ■ 2

Awaza forumy hyzmatdaşlygynyň täze nusgasyna öwürler

Hazaryň kenarynda BMG-niň Deňize çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlar boýunça üçünji maslahaty we onuň çäklerinde beýleki medeniýetler arasyndaky hyzmatdaşlyk boýunça BMG-niň Baş Assambleýasy tarapyndan ygylan edilen Halkara Aragatnaşyk we ynanymçylyk ýylynyň esasy wakalarynyň birine öwürler. Bu bolsa Watanymyzyň hemişelik Bitaraplygynyň 30 ýyllygy mynasýetli guraljak dabaralaryny many-mazmun taýdan baýlaşmagyny şertlendirer.

Golýada Gahryman Arkadagymyz BMG-niň Deňize çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlar boýunça üçünji maslahatyna taýýarlyk işleri boýunça maslahat geçirdi. Bellenilişi ýaly, hormatly Prezidentimiziň deňişli Kararyna laýyklykda, şu ýylyň 4-8-nji awgusty aralygynda «Awaza» milli syýahatçylyk zolagynyda BMG-niň Deňize çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlar boýunça üçünji maslahatyny we ugrudaş çäreleri ýokary guramachylyk derejesinde geçirmek bellenildi. Şeýle hem bu maslahatny ýokary guramachylygyny üpjün etmek

hem-de ýokary derejede guramak maksady bilen, sanly ulgam arkaly Türkmenistanyň Hökümetiniň we Bir-

leşen Milletler Guramasynyň arasynda Deňize çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlar boýunça üçünji maslahaty geçirmek babatda ylaşmalar hakynda Ylaşyga gol çekildi. ■ 3

ÝUNESKO-nyň täze sanawy

6-16-njy iýul aralygynda ÝUNESKO-nyň Pariždäki baş edarasyna guramanyň Bütindünýä mirasy komitetiniň 47-nji sessiýasy geçirildi. Mejlisiň agzalary jemi 26 desgany bu sanawa goşmaga mynasyp gördüler.

4

Fuggeraý – iň köne jaşayyş jaý toplumu

Dünýäde iň köne jemgyýetçilik jaý toplumu hökmünde tanaýan Fuggeraý Bawariýanyň Augsburg şäheriniň çäginde ýerleşýär. Adyny Fuggerler masgalaşyndan alýan bu toplum 1516-njy ýylda mätäçlere kömek etmek maksady bilen gurlupdyr.

5

«Çelsi» – FIFA Klublar Dünýä Kubogynyň egesi

Ilkinji gezek 32 klubun gatnaşmagynda geçirilen FIFA Klublar Dünýä Kubogy jaryşynyň finalynda Angliýanyň «Çelsi» topary Fransiýanyň PSŽ toparyny 3–0 hasabynda ýeňip, kuboga mynasyp boldy.

7

Şu gün 34-nji möwsüme badalga berler

Şu gün Russiýanyň çempionaty «Premýer Liganyň» 34-nji möwsümine badalga berler. Täze möwsümiň ilkinji duşuşygy Moskwanyň «Dinamo» topary bilen Kaliningradnyň «Baltika» toparynyň arasyndaky oýun bolar.

8

TÜRKMENISTAN – AZERBAÝJAN: DÖWLETARA GATNAŞYKLARY ÖSDÜRILÝÄR

16-njy ýylda Azerbaýjan Respublikasynyň Prezidentiniň «Zagulba» köşgünde türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedow bilen Azerbaýjan Respublikasynyň Prezidenti Ilham Aliýewiň arasynda gepleşikler geçirildi.

Prezident Ilham Aliýew Milli Liderimiziň mähiri mübärekläp, Azerbaýjana sapar bilen gelmäge çakylygy kabul edendigi üçin hoşallyk bildirdi hem-de iki halky dost-doganlyk gatnaşyklarynyň baglanyşdyrýandygyny, Azerbaýjanyň we Türkmenistanyň syýasy-diplomatik, söwda-ykdysady, energetika, medeni-ýnsanperwer ulgamlarda özara bähbitli hyzmatdaşlygy üstünlikli ösdürýändigini belledi hem-de pursatdan peýdalanyň, hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedowa

iň gowy arzuwlarýny beýan etdi.

Gahryman Arkadagymyz Azerbaýjana sapar bilen gelmäge çakylyk hem-de türkmen wekiliýetine bildirilen myhmansöýerlik üçin tüýs ýürekden minnetdarlyk bildirip, döwlet Baştutanymyzyň Prezident Ilham Aliýewi iberen mähiri salamyny ýetirdi.

Türkmen halkynyň Milli Lideri Azerbaýjana şu gezekki saparynyň ikitaraplaýyn gatnaşyklary has-da pugtalandyrmakdan hem-de ösdürmekden, ýetilen sepgitleri berkitmekden, täze ugurlarda taslamalary amala aşyrmaga iberen mähiri salamyny ýabardygyny aýtdy we döwletara gatnaşyklaryň häzirkî derejesiniň doganlyk, hoşniýetli goňuşulyk, hyzmatdaşlyk ruhuna laýyk gelýändigini nygtady. Gahryman Arkadagymyzyň belleşýşi ýaly, türkmen we azerbajyan halklarynyň umumy taryhy kökleri bolup, iki halkyň aňyrsy hem oguzlardan gaýdyr. Özara gatnaşyklar berk taryhy binýady, iki halkyň ruhy-medeni gymmatlyklaryny umumylygyna we garyndaşlygyna,

hyzmatdaşlygynyň strategik mümkinçiliklerini, iki ýurduňyň olaryň halklarynyň abadançylygynyň hem-de gülläp ösmeginiň bähbidine syýas, ykdysady mümkinçilikleri gönükdirmäge taýýarlygyna esaslanýar.

Halk Maslahatynyň Başlygy häzirkî döwürde iki dostlukly ýurduň arasynda täzile ugurlar boýunça hyzmatdaşlygy mundan beýläk-de ösdürmek üçin giň mümkinçilikleri bardygyny belläp, taraplaryň tagallalary netijesinde türkmen-azerbaýjan hyzmatdaşlygynyň maksada okgunlylygy bilen tapawutlanýandygyny, ýokary depginler bilen ösýändigini hem-de birek-birege hormat goýmaga, açyklyga esaslanýandygyny aýtdy. «Biziň ýurtlarymyzyň arasynda özara düşünişmegiň hem-de ynanyşmagyň örän ýokary derejesi munuň esasy şerti bolup durýar. Bu bolsa ikitaraplaýyn hyzmatdaşlygynyň ähli meseleleri boýunça gazanylan ylaşyklaryň ýerine ýetirilmegine mümkinçilik berýär» diýip, Gahryman Arkadagymyz nygtady.

Türkmen halkynyň Milli Lideri syýasy-diplomatik gatnaşyklar barada aýdyp, dünýä we sebit meseleleri boýunça ýurtlarymyzyň garaýyşlarynyň meňzeşdigini hem netijeli häsiýete eýedigini görkezýär. Şunuň bilen baglylykda, söhbetdeşler ýurtlarymyzyň bu ugurdaky kuwwatynyň dolý derejede durmuşa geçirmek üçin giň mümkinçilikleri bardygyny bellediler. Medeni-ýnsanperwer ulgam türkmen-azerbaýjan döwletara dialogynyň döwürde durmuşa geçirmek üçin giň mümkinçilikleri bardygyny bellediler. Medeni-ýnsanperwer ulgam türkmen-azerbaýjan döwletara dialogynyň döwürde durmuşa geçirmek üçin giň mümkinçilikleri bardygyny bellediler. Medeni-ýnsanperwer ulgam türkmen-azerbaýjan döwletara dialogynyň döwürde durmuşa geçirmek üçin giň mümkinçilikleri bardygyny bellediler.

Gahryman Arkadagymyz iki halkyň hem gadyndan gelýän halkylyk sungatyny asyrlaryň dowamynda sünnäp, şu günlere çenli ýetirip gelendiklerini belledi. Şeýle-de türkmen we azerbajyan halklarynyň bedewlere ulý sarpa goýýandygyny, özboluşly atsynasyk, seçgiçlik döplerini dowam etdirýändiglerine ünsi çekdi. Türkmen halkynyň Milli Lideri iki halkyň Magtymguly, Seydi,

möhüm ähmiýetini belledi. Özara haryt dolanyşygynyň ýylsaryň artmagy, bu ugurdaky hyzmatdaşlygynyň üstünlikli ösdürilýändigini söwda-ykdysady ulgamdaky gatnaşyklaryň hem netijeli häsiýete eýedigini görkezýär. Şunuň bilen baglylykda, söhbetdeşler ýurtlarymyzyň bu ugurdaky kuwwatynyň dolý derejede durmuşa geçirmek üçin giň mümkinçilikleri bardygyny bellediler. Medeni-ýnsanperwer ulgam türkmen-azerbaýjan döwletara dialogynyň döwürde durmuşa geçirmek üçin giň mümkinçilikleri bardygyny bellediler.

Gahryman Arkadagymyz iki halkyň hem gadyndan gelýän halkylyk sungatyny asyrlaryň dowamynda sünnäp, şu günlere çenli ýetirip gelendiklerini belledi. Şeýle-de türkmen we azerbajyan halklarynyň bedewlere ulý sarpa goýýandygyny, özboluşly atsynasyk, seçgiçlik döplerini dowam etdirýändiglerine ünsi çekdi. Türkmen halkynyň Milli Lideri iki halkyň Magtymguly, Seydi,

Nyzamy, Fizuly ýaly taryhda ulý yz goýan beýik şahsyýetleriniň edebi mirasynyň häzirkî we geljek nesiller üçin bahasyna ýetip bolmajak gymmatlykdygyny nygtady.

Milli Liderimiz Gurbanguly Berdimuhamedow adyndaky Howandarlyga mätäç çagalara hemäýat bermek boýunça haýyr-sahawat gaznasynyň bejerişleri boýunça wise-prezidenti Oguljahan Atabäýowa bilen Geýdar Aliýew gaznasynyň wise-prezidenti Leýla Aliýewanyň arasynda duşuşygyň hem geçiriljekdigini aýtdy we onuň ynsanperwer ulgamdaky ikitaraplaýyn hyzmatdaşlygy ösdürmäge ýardam berjekdigine ynam bildirdi. Şunuň bilen birlikde, Gahryman Arkadagymyz sport ulgamynda tejribe alyşmagyň maksadalaýyk boljakdygyny aýtdy. Sportuň göreş görnüşini iki ýurtda-da meşhurly. Munuň özi bu ugurdaky hyzmatdaşlygy ösdürmek üçin amatly şertleri döredýär.

Sözüniň ahyrynda Milli Liderimiz şu saparyň Türkmenistan bilen Azerbaýjanyň mundan beýläk-de ýakynlaşmagynyň, hyzmatdaşlygynyň uzak möhletli strategiýasyny durmuşa geçirmek babatda ylaşylan çemeleşmeleri işläp taýýarlamagyň möhüm şertine öwüriljekdigine ynam bildirdi hem-de doganlyk Azerbaýjan toprakynynda hemişe bolşy ýaly, mähiri kabul edilendigi üçin azerbajyan tarapyna ýene bir gezek minnetdarlyk bildirdi, öz adyndan, şeýle-de döwlet Baştutanymyz Serdar Berdimuhamedowyň adyndan Prezident Ilham Aliýewi özi üçin islendik amatly wagtda Türkmenistana sapar bilen gelmäge çagyrdy. Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy pursatdan peýdalanyň, türkmen-azerbaýjan gatnaşyklaryny ösdürmäge goşşan şahsy goşandy üçin, Prezident Ilham Aliýewi türkmen halkynyň adyndan minnetdarlyk bildirdi hem-de oňa azerbajyan halkynyň abadançylygynyň, rowaçlygynyň bähbidine alyp barýan döwlet işinde ulý üstünlikleri arzuw etdi.

Prezident Ilham Aliýew çakylygy we hoşniýetli sözləri üçin Gahryman Arkadagymyza hoşallyk bildirip, azerbajyan tarapynyň döwürde durmuşa geçirmek üçin giň mümkinçilikleri bardygyny belledi. Şeýle-de türkmen we azerbajyan halklarynyň bedewlere ulý sarpa goýýandygyny, özboluşly atsynasyk, seçgiçlik döplerini dowam etdirýändiglerine ünsi çekdi. Türkmen halkynyň Milli Lideri iki halkyň Magtymguly, Seydi,

AZERBAÝJAN RESPUBLIKASYNYŇ MILLI PARLAMENTINIŇ ÝOLBAŞÇSY BILEN DUŞUŞYK GEÇIRILDI

Şol gün iki ýurduň wekiliýetleriniň gatnaşmagynda Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedow bilen Azerbaýjan Respublikasynyň Milli Mejlisiniň Başlygy Sahiba Gafarowanyň arasynda duşuşyk geçirildi.

Sahiba Gafarowa Gahryman Arkadagymyzyň mähiri mübärekläp, şu duşuşygyň döwletara gatnaşyklary, şol sanda parlamentler derejesindäki hyzmatdaşlygy pugtalandyrmaga iberen mähiri salamyny aýtdy we oňa azerbajyan halkynyň abadançylygynyň, rowaçlygynyň bähbidine alyp barýan döwlet işinde ulý üstünlikleri arzuw etdi.

Prezident Ilham Aliýew çakylygy we hoşniýetli sözləri üçin Gahryman Arkadagymyza hoşallyk bildirip, azerbajyan tarapynyň döwürde durmuşa geçirmek üçin giň mümkinçilikleri bardygyny belledi. Şeýle-de türkmen we azerbajyan halklarynyň bedewlere ulý sarpa goýýandygyny, özboluşly atsynasyk, seçgiçlik döplerini dowam etdirýändiglerine ünsi çekdi. Türkmen halkynyň Milli Lideri iki halkyň Magtymguly, Seydi,

7 sekunda 650 kilometr

Hytaýda işlenip taýýarlanan otly 7 sekunda sagatda 650 kilometr tizlige ýetdi. Şeýlelikde, agramy 1,1 tonna barabar bolan nusgalyk demir ýol ulagy täze rekord goýdy. Synag Hubeý welaýatyndaky «Donghu» barlaghanasynyň 1 kilometrik demir ýol böleginde geçirildi. Mundan ozal şeýle synag sürüşleri azyndan 30 kilometrik aralykda geçirilýärdi. Täze tehnologiýalar ornaşdyrylan bu otlularyň tigirleri magnit meýdanyň şol bir polýusy arkaly relse degmän hereket edýär. Şeýlelikde, otly demir ýoluň üstünde «uçup» gidýär we sürülme aradan aýrylýar. Otly diňe howa sürülmesine sezewar bolýar. Geçirilen synagda otlaryň gysga wagtda batalmagy we tizligini peseltmegi üstünlikli amala aşyryldy. Bellenilişine görä, otly iň ýokary tizlige ýetenden bary-ýogy 200 metrden soňra durmaga başardy. Hünärmenler şu ýylyň dowamynda sagatda 800 kilometrik tizligiň synagdan geçiriljekdigini mälim etdiler.

Häzirkî wagtda dünýäniň iň ýokary tizlikli otusy Hytanyň Şanhai şäherinde hereket edýär. Şäheriň Halkara aeroporti bilen şäher merkeziniň aralygynda gataňan otlaryň tizligi sagatda 430 kilometre ýetýär.

Alýos AMANOW,

Türkmenistanyň Döwlet energetika institutynyň talyby.

Gämili gezelençler artýar

«Cruise Lines International Association» (CLIA) assosiasiýasynyň maglumatyna görä, dünýäde gezelenç maksatly gämilerden peýdalanan ýolagçylaryň sany ýylsaryň artýar. Gury ýerde bolşy ýaly, deňizlerde we kenarkalalarda hem geuby-göbeýler azalýar. Şeýle bolansoň, köp adam ulý syýahatçylyk gämileri arkaly deňiz kenarlaryna we kenarkalada şäherlere syýahat edýär. Geçen ýyl şeýle gämilerden peýdalanan ýolagçylaryň sany 9,3 göterim artyp, 34,6 milliona ýetipdir. Çaklamalara görä, bu görkezijiniň 2028-nji ýylda 42 milliona ýetmegine garaşylýar.

Bu pudagyň global ykdysadyýete goşandynyň 168,6 milliard amerikan dollaryna ýetendigi mälim edildi. Soňky ýyllarda syýahatçylyk gämileriniň daşky gurşaw üçin has az zyýanly bolmagy hem bu gezeleşlere bolan islegi has-da artdyrdy. Köp portda arassa ýangyç guýujy beketler, elektrik energiýasyna degişli infrastrukturalar maýa goýum goýulýar. 2028-nji ýyla çenli jemi 650 müň orunlyk 310 gäminiň ulanmaga beriljekdigi bellenilýär.

Serdar NAZAROW,

Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasynyň Aşgabat şäheriňiň Bagtyýarlyk etrap Geňeşiniň guramachylyk bölüminiň müdiri.

5G TEHNOLOGIÝASY ÝAŞLARYŇ ŞÄHERINDE DÖWREBAPLYGYŇ NUSGASYDYR

Başlangyçy 1-nji sahypada.

5G tehnologiýasynyň tizligi sekunda 500 MB-den 1 GB-a çenli maglumat geçirmäge ukyplydyr. Bu bolsa ondan öňki nesil bolan 4G-niň mümkinçiliklerinden (sekunda 200-250 MB) ep-esli ýokarydyr. Täze tehnologiýa şäherde uzak aralykda bilim bermek, önümçilik ugurlaryny sanly dolandyrmak, telemedisine we ýokary çözgütdä ýaýlymy geçirmek ýaly dürli sanly hyzmatlaryň ösmegi üçin mümkinçilikleri açýar. Edil şunuň ýaly, 5G torlary robot pudaklaryň dürli ugurlarynda robotlaşdyrylan enjamlaryny uzak aralykdan dolandyrmaga hem mümkinçilik berýär.

5G tehnologiýasy aragatnaşygyň simsiz görnüşiniň başlinjy nesli hasaplanýar. Häzirkî zaman telekommunikasiýa infrastrukturasynyň döretmegi we ýurtda sanly tehnologiýalaryň ösmegini maksatnamasynyň bir bö-

legi bolan şeýle kämil tehnologiýanyň Arkadag şäherinde ornaşdyrylmagy öňä ýerine düşen başlangyçdyr we «akylly» şäher konsepsiyasy esasynda bina edilen şäheriň hukuk derejesine kybap gelýän çözgütdir.

AWAZADA ÝAŞLAR FORUMY GEÇIRILER

Hazaryň kenarynda ýerleşýän «Awaza» milli syýahatçylyk zolagynda 4—8-nji awgust aralygynda Birleşen Milletler Guramasy bilen hyzmatdaşlykda geçiriljek Deňize çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlar boýunça üçünjü maslahaty halkara hyzmatdaşlygynyň täze tapgyryna ýol açar. Deňize çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlaryň ykdysady, ulag, energetika we ekologiya mümkinçiliklerini giňeltmegi, olaryň halkara söwda ulgamynda doly gatnaşmagynyň üpjün etmegi maksat edinýän bu maslahata taýýarlyk işleri ýokary depginde dowam edýär. Bu iri çäräniň geçirilmegine ýardam bermekde ýurdumyzyň ýokary okuw mekdeplerinden daşary ýurt dillerini bilýän talyp meýletinçilerdir terjimeçiler, ýaş wagyzçylardyr habarçylar hem taýýarlanýar.

Mälim bolşy ýaly, 13-nji ýylda türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyz «Awaza» milli syýahatçylyk zolagynda Birleşen Milletler Guramasynyň Deňize çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlar boýunça üçünjü maslahatyny geçirmäge bagyşlanan guramachylyk döwlet toparynyň maslahatyny geçirdi. Onda maslahatnyň çäklerinde guraljak ugurdaş çäreleri ýokary guramachylyk derejesinde geçirmek bilen bagly meselelere seredildi we degişli tabşyryklar berildi. Şundan ony alyň, golaýda Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutunda mugallymlar we

meýletinçiler ýardamçylar bilen bilelikde duşuşyk geçirildi. Ýaşlar onlarça döwletden gelmegine garaşylýan wekiliýetleri Aşgabat we Türkmenbaşy Halkara howa menzillerinde türkmen halkynyň myhmansöýerlik döplerine laýyklykda garsylanmagyny üpjün etmekde, galyberse, daşary ýurtly wekiliýetleri myhmanhanalarda ýer-

leşdirmegiň tertibine aýratyn üns bermekde, myhmanhanalarda daşary ýurtly myhmanlara ýokary derejede hyzmat etmek üçin zerur şertleri döretmekde, myhmanlary ulaglar bilen üpjün etmekde we akkreditasiýa etmekde, şeýle-de myhmanlara hyzmat etjek lukmançylyk we söwda nokatlarynyň talabalaýyk işlemegini üpjün etmekde ýardam bererler.

Birleşen Milletler Guramasynyň Deňize çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlar boýunça üçünjü maslahatynyň çäginde 7 ugurly forumlar geçiriler. Onuň dowamynda Ýaşlar forumynyň hem geçirilmegi ýurdumyza alyň barlyýan ýaşlar syýasatynyň dabaranlamagydyr. BMG-niň agza döwletleriniň we guramalarynyň ýokary derejeli işgärleri, şeýle hem ýaşlaryň wekillerini, şol sanda Ýaşlar maslahat beriş toparynyň agzalary we beýleki ýaş tarapdarlar tarapyndan geçirilýän Ýaşlar forumy innowasiýa pikirleri ösdürmekde, durnukly ösüşi gazanmakda hem-de deňize çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlaryň Hereketleriniň indiki 10 ýyllyk Maksatnamasyny durmuşa geçirmek üçin zerur bolan ösüşi üpjün etmekde möhüm orny kesgitläýär. Olar forumda hukuklaryny artdyrmaga we mümkinçiliklerini giňeltmäge hem-de deňize çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlaryň geljegini ýol açmaga gönükdirilen garaýyşlaryny we goşantlary beýan ederler. Halkara maslahatlarda türkmen ýaşlarynyň yzygiderli çykyş etmekleri Türkmenistanyň ýaşlarynyň halkara hyzmatdaşlygynyň 2023-2030-njy ýyllar üçin Strategiýasynyň esasy özenidir.

Gyzylgöli AMANLYÝEWA, Halkara ynsanperwer ylymlary we ösüş uniwersitetiniň talyby.

Juwanlyk üçin 30 minut

Yaponlar dünýäde uzak ömür sürýän halk hökmünde tanalýar. Yaponlaryň köpüsi pyýada gezelenjiň «aralykly ýörüş maşky» atly usulyny ýerine ýetirýärler. Bu usulda 3 minut batly, soňra 3 minut haýal ýöremeli. Lukmanlar hepdede azyndan 4 gün, her gezekde 30 minut ýörelende bu usulyň saglyga peýdalý bolup biljekdigini belleýärler. Maşkyň bu usulyny 20 ýyl ozal professor Hiroşi Nose we onuň enişdesleri oýlap tapypdyr. Ilkibaşda ulý ýaşly adamlaryň gatnaşmagynda geçirilen synaglarda oňyn netije alnyrdy. Netijede, oňa gatnaşanlaryň diňe fiziki işjeňligi däl, gan basyşy hem kadalaşypdyr.

Soňky ýyllarda geçirilen barlaglarda bu usul arkaly ýöremegiň saglyk üçin basga-da peýdasynyň bardygyny ýüze çykaryldy. Açyk howadaky «aralykly ýörüş maşky» rahat uklamaga, ünsi güýçlendirmäge we şähidni açmaga ýardam edýändigini mälim edildi.

Muhammedaly ATABAÝEW,

Myrat Garryýew adyndaky Türkmenistanyň Döwlet lukmançylyk uniwersitetiniň talyby.

ZAMAN TÜRKMENISTAN	
ESASLANDYRYJYSSY – «ZAMAN–TÜRKMENISTAN» HOJALYK JEMGYÝETI	
Iýul aýynyň 18-i, 2025 Gazetiniň möçberi 8 sahypa. A-116740	Belgisi: 29/1647 Tiražy: 8105 Bahasy: 4,50 manat
BAŞ REDAKTOR: MYRATDURDY GARJANOW JOGAPKAR KÄTIP: AMANMYRAT BAÝMYRADOW	
BIZIŇ SALGYMYZ: Aşgabat şäheri, 1908 (Gündogar) köçesi, 10-A Jajy. Tel/Faks: 28-14-05, 28-14-36 web sahpa: www.zamanturkmenistan.com.tm e-poçta: info.zamanturkmenistan@gmail.com , zamanturkmenistan@sanly.tm	
BELLIK: Redaksiýamıza gelen hatlar yzyna gaýtarylmaýar. Gazetimizde ýerleşdirilen mahabatlardaky ýazgylaryň mazmunyna mahabat beriji jogapkardır. Gazet Türkmen döwlet neşriýat gullugynyň Metbugat merkezinde ofset usulunda çap edilidi. Çap edilşiniň hiline Metbugat merkezi jogap berýär. Telefoný: 399536.	
Abuna ýazylmak isleýsänler üçin gazetiniň indeksi: 69477	
	Gazetiniň PDF nusgasyny QR kod arkaly elektron görnüşde okap bilersiňiz!

AWAZA FORUMY HYZMATDAŞLYGYŇ TÄZE NUSGASYNA ÖWRÜLER

Başlangyjy 1-njy sahypad.

BMG-niň Baş Assambleýasy tarapyndan halkara maslahaty geçirmek hakynda Kararnamanyň hem kabul edilmegi ýurdumyzyň öňe sürýän başlangyçlarynyň dünýä bileleşigi tarapyndan ykrar edilýändiginiň we olaryň halkara giňişlikde uly ähmiýete eýediginiň nobatdaky beýanyna öwürüldi.

Bu ýokary wekilçilikli foruma deňze çykalgasy bolmadyk ösüp barýan 32 ýurduň döwlet we hökümet Baştutanlary bilen bir hatarda başga-da köp sanly ýurtdan ýokary derejeli wekilçetleriniň gatnaşmagy ýurdumyzyň halkara abraýynyň has-da belende galýandygynyň aýdyň subutnamasydyr.

Geçiriljek bu çäreler toplumy jemi 7 sany esasy ugry: halkara maslahatyň açylyş we ýapylyş dabaralaryny hem-de plenar mejlislerini; ýokary derejedäki tematik «tegelek stollary» (5 sany); ýokary derejedäki 7 sany forumy, ýagny Günorta-Günorta hyzmatdaşlygy boýunça ministrleriň duşuşygyny, parlament forumyny, hususy pudagyň forumyny, raýat jemgyýetiniň forumyny, ýaşlar forumyny, zenan ýolbaşçylaryň duşuşygyny, arabaglanlyşyk boýunça çäräni, şeýle-de maslahata gatnaşýan ýurtlar hem-de halkara guramalar we edaralar tarapyndan geçiriljek çäreleri, şol sanda türkmen tarapyňyň ýerüsti ulag we arabaglanlyşyk, Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýyly, ýaşlar syýasaty, durnukly energetika, sirkulýar ykdysadyýet bilen baglanşykly gurajak ugurdaş çärelerini; maslahatyň we ugurdaş çäreleriň geçiriljek binalarynda guraljak tematik sergileri, şol sanda türkmen tarapyňyň gurajak sergilerini;

Merkezi Aziýa ýurtlarynyň milli günlerini we onuň çäklerinde guraljak medeniýet we sungat ussatlarynyň dabaraly konsertini öz içine alýar.

Deňze çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlaryň deňze göni çykalga bolman, beýleki döwletler bilen söwda etmede we başga meselelerde kuçy-

Golaýda Türkmenistanyň BMG-niň ýanynda-ky wekilihanasynda BMG-niň Baş sekretarynyň orunbasary, az derejede ösen ýurtlar boýunça Ýokary wekil Rabab Fatımanyň hem gatnaşmagynda metbugat brifingi guraldy. Şonda belenlişi ýaly, 32 sany deňze çykalgasy bolmadyk ösüp barýan

lyklara sezewar bolýarlar. Kenarýaka desgalarynyň ýokdugy sebäpli olar üstaşyr geçiriji ýurtlara garaşly bolýarlar. Munuň özi söwda çykdajylarynyň artmagyna we gijikmelere getirýär. Kuňçylyklara garamazdan, bu ýurtlar entek ulanylmadyk mümkinçiliklere eýe bolan jemgyýetleri özünde jemleýär. BMG-niň howandarlygynda geçirilýän üçünjü maslahatyň ähmiýetini käbir mysallar hem aýdyň görkezýär.

ýurtlarda ýaşaýan 570 million adamyň durmuşynda düýpli üýtgeşmeleri girizmek üçin Awaza forumynyň ähmiýeti uludyr. Bu ýurtlar babatda aýdylanda, deňze çykalgasy bolmandygyny üçin, söwda çykdajylary 74%-e çenli ýokartanýar, kenarýaka ykdysadyýetlerine garanyňda eksportuň wagty iki esse artýar. Olar dünýä ilatynyň 7%-ini düzüp, bu ýurtlaryň ykdysadyýetini ösdürmek üçin

Awaza forumynda bu döwletlerde infrastrukturanıň kämilleşdirilmegi, ylmy, tehnologiýa we innowasiýalar, söwda, söwda amallarynyň ýönekeýleşdirilmegi we sebit integrasiýasy, logistika, ulag we aragatnaşyk, howa şertleriniň we tebigy betbagtçylyklaryň täsirini azaltmak ýaly ileri tutulýan ugurlarda hyzmatdaşlyk gatnaşyklarynyň pugtalandyrylmagyna seretmek göz öňünde tutulýar.

Türkmenistan döwletimiz geografik taýdan halkara ulag ulgamlarynyň möhüm çatrygynda ýerleşýär. Döwletimiziň asyryň iri ulag taslamalarynyň üstünlikli amala aşyrmagy bilen täze taryh ýazylýar hem-de Beýik Ýüpek ýoluny gaýtadan dikeltmek hakynda pikir täze mazmuna eýe bolýar. Munuň özi sebitiň üsti bilen ulag gatnawlarynyň ösen döwürlerinde Türkmenistanyň we onuň ýerleşen sebitiniň tutuşlaýyn gülläp ösmegine, maddy gymmatlyklaryň jemlenene, ruhy medeniýetiň ösen merkezine öwürilmegine sebäp boldy. Şeýle ösüşleriň gazanylýan döwründe Hazaryň kenarynda geçiriljek forum dünýä jemgyýetçiliginiň üns merkezinde bolmagynda galýar.

Şirin ÇARYÝEWA,

Ýagşygeldi Kakaýew adyndaky Halkara nebit we gaz uniwersitetiniň uly mugallymy.

Aýnabat İŞANGÜLYEWA,

Ýagşygeldi Kakaýew adyndaky Halkara nebit we gaz uniwersitetiniň mugallymy.

ÝURDUMYZYŇ PUDAKLARYNA SANLY ULGAM GIŇDEN ORNAŞDYRYLYAR

Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwüründe ýurdumyzyň milli ykdysadyýetiniň ähli pudaklaryna sanly ulgamlar, «akylly» we «ýaşyl» tehnologiýalar ornaşdyrylyp, emeli aňlyň mümkinçiliklerinden peýdalanýlar. Ýurdumyzyň ähli pudaklaryna sanly ulgamyň ornaşdyrylmagy «Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy: Türkmenistany 2022 – 2052-nji ýyllarda durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegiň Milli maksatnamasynyň», «Türkmenistanyň Prezidentiniň ýurdumyzy 2022 – 2028-nji ýyllarda durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegiň Maksatnamasynyň» baş ugry hem-de ösen ýurtlaryň derejesine çykmagyň, bilime, innowasiýalara daýanýan ykdysady ösüşiň durnukly depginini üpjün etmegiň möhüm şerti bolup durýar.

Döwrebap maglumat-aragatnaşyk tehnologiýalary adamlaryň gündelik durmuşyna berk ornaşyp, zähmeti guramagyň usullaryny, bilimiň we dünýe almagyň görnüşlerini düýpli özgerdýär. Ýurdumyza hem döwür bilen aýakdaş gadam adam üçin öňdebarlyjy tejribeleri öwrenmek we öleşdirmek arkaly sanly ulgama geçmegiň öz ylmy-tehnologik kuwwatyna esaslanýan nusgasyny işläp taýýarlamak esasy maksat hökmünde kesgitlendi. Ýokary tehnologiýalara, geljegi uly pudaklary ösdürmäge esaslanýan ykdysadyýetiň hem-de senagatyň diwersifikasiýalaşdyrylmagy ýurdumyzyň şu günü we geljegi üçin anyk ugur bolmagynda galýar.

Häzirki wagtda ýurdumyza ýaşlaryň döwrebap bilim almagy, ýokary derejeli hünärmenleri taýýarlamak üçin ähli zerur şertler döredilýär. Degişli konsepsiýa laýyklykda, ýokary okuw mekdeplerinde hünärmenleriň, professoryň we mugallymlaryň tagallalary bilen, şeýle hem talypalaryň gatnaşmagynda sanly bilimi ulgamlaryny üpjün etmegiň maksatnamasy, ýörite portallar işlenip taýýarlanylady. Ýaşlaryň höwes, başarnyklarydyr

hem bar. Munuň özi türkmen ýaşlarynyň innowasion amallara işjeň gatnaşýandygyny we ýokary tehnologiýaly ugurlara bolan gyzyklanmalarynyň barha artýandygyny görkezýär. Başgaça aýdýlanda, maglumat tehnologiýalary ulgamynda hünärmen bolmak islegiň ýetginjekler eýgäm mekdep döwüründen geljekki hünärine ugrukdyrylýar. Baýrakly orunlara mynasyp bolan taslamalar diňe bir täze tehnologiýalary işläp taýýarlamagyň ähmiýetini görkezme bilen çäklenmän, eýsem, adamlaryň durmuş derejesini ýokarlandyrmaga, emeli aňlyň mümkinçiliklerine bolan gyzyklanmany artdyrmaga, dürli pudaklarda goşmaça tehnologiýalary ulanmaga, daşky gurşaw meselelerini

çözmäge, türkmen halkynyň medeni mirasyny gorap saklamaga gönükdirilen sanly innowasiýalaryň durmuş taraplaryna hem ünsi çekýär.

Türkmenistanyň bilim ulgamyndaky özgertmeler, onuň sanlylaşdyrylmagy we döwrebaplaşdyrylmagy ýokary hünärli programmistleriň, inženeriň düzüjileriň, kompýuter ylmylary, maglumat tehnologiýalary boýunça hünärmenleriň täze nesliniň kemala gelmegine goldaw bermäge gönükdirilendir. Olar sanly ösüş üçin işgärleri taýýarlarmagyň wezipelerine laýyk gelýän ýokary okuw mekdeplerinde berilýän bilim birlikde, orta we başlangyç bilimleri hem gurşap alýar. Eýgäm birinji synpda okuwçyň informatikanyň esaslary derisini öwrenýärler. Şol ders olara adamsadynyň gözlegleriniň we pikirleriniň mümkinçilikleriniň çäksiz dünýäsine gapylary açýar. Zehinli ýaşlar käbir ykdysady-durmuş meselelerini çözmäge, maýa goýumlardan gelýän girdejileri ep-esli artdyrmaga uklyp taslamalary döredip, taýýarlugyň we döredijiligiň ýokary derejesini görkezýärler.

Ýurdumyza ýaş programmistleriň, tehnologiýa, oňlap tapýjylaryň arasynda bäsleşikler, çäreler we olimpiadalar Bilim ministrligi, ugurdaş edaralar tarapyndan ýygýdilerli guralýar. Türkmen ýaşlary halkara bäsleşiklere hem işjeň gatnaşýarlar. Şeýle ylmy bäsleşikler diňe bir ýaşlaryň başlangyçlaryny goldamak üçin nobatdaky ädim bolmak bilen çäklenmän, eýsem, ýurdumyzyň tehnologiýa kuwwatyny görkezmek üçin hem möhüm meýdança bolup hyzmat edýär. Türkmen hünärmenleri tarapyndan işlenip taýýarlanylýan täze sanly önümler işleýşi we ulanyş ýerilligi babatda meşhur daşary ýurt hyzmatlaryndan pes dälidir. Hormatly Prezidentimiziň döwletimizi yzygiderli senagatlaşdyrmak babatda öňde goýan wezipelerini durmuşa geçirmek üçin dünýä maglumatlarynyň ummasyz çeşmelerini öleşdirmek, dessin maglumat alyş-çalşygyny ýola goýmak wajyp ähmiýete eýedir.

Halkara tejribeler ýurtlaryň we sebitleriň durmuş-ykdysady ösüşiniň maglumat-aragatnaşyk tehnologiýalarynyň ösüş derejesi bilen gönüden-göni

baglanşyklydygyny, edaralaryň, kompaniýalaryň işiniň netijeliligine bolsa internetiň täsiriniň beýleki tehnologiýalardan has ýokarydygyny görkezýär. Bu çemeleşme ýurdumyzyň döwlet syýasatynda-da öz beýanyny tapýar. Türkmenistanyň telekommunikasiýa pudagyňyň işini düzgünleşdirýän kadalaşdyryjy hukuk binýady döwürli talaplaryna, hormatly Prezidentimiziň alyp barýan döwlet syýasatynyň wezipelerine laýyklykda yzygiderli kämilleşdirilýär.

Sanly tehnologiýalaryň bazarý dünýäde okgunly ösýän hem-de iş bilen meşgullanmagyň meşhur ulgamlarynyň biridir. Şunuň bilen baglylykda, ýurdumyza ýokary tehnologiýaly pudaklary, hususan-da, elektron senagaty ösdürmäge kuwwatly ıtergi berildi. Programma üpjünçiligini, elektron hyzmatlary, maglumat portallaryny döretmek ýaly ylmy bilen baglanşykly ulgamlary öleşdirmek boýunça netijeli çäreler görüldi. Sanly bilimiň ornaşdyrylmagy Watanymyzyň gülläp ösmeginiň bähbidine adam maýasyny artdyrmaga, ykdysadyýete we beýleki ulgamlara innowasion serişdeleri çekmäge ýardam eder.

Hormatly Prezidentimiziň nygtaýşy ýaly, ýaş nesil Watanymyzyň geljegi, onuň okgunly ösüşiniň hereketlendiriji güýjüdir. Häzirki wagtda ýaşlar Diýarymyzda ýaýbaňlandyrylan giň gerimli özgertmeler maksatnamalaryny, iri taslamalary durmuşa geçirmäge işjeň gatnaşýarlar. Ýurdumyzyň ýaşlary milli ykdysadyýetiň ähli pudaklarynda sanly ulgamy ösdürmek üçin innowasion çözümleri döretmäge hem-de olary ılerletmäge işjeň gatnaşýarlar. Ýaş nesil çägin şeýle mümkinçilikleri döredip berýän Gahryman Arkadagymyza, hormatly Prezidentimize alkyş aýdýarys.

Çynar ATALAKOWA,

Daşoguz welaýatynyň Ruhubelent etrabyndaky 1-nji çagalar bakjagynyň müdiriniň wezipesini wagtlaýyn ýerine ýetiriji.

Sagdyn durmuş – abadan geljek

Saglyk jemgyýetçilik gymmatlygy bolmak bilen, döwletiň ösüşleriniň esasy kesgitleýjisi hökmünde häsiýetlendirilýär. Adamlaryň durmuşy gönüden-göni olaryň saglygy bilen baglanşyklydyr. Saglyk barada alada etmegiň ýekeje döwlet hem ýokdur. Saglyk baradaky alada ömrüň baradaky aladadyr.

«Saglyk» Döwlet maksatnamasynda göz öňünde tutulan çäreleriň üstünlikli durmuşa geçirilmegi netijesinde soňky ýyllarda Türkmenistanda adam ömrüniň ortaça dowamlylygy yzygiderli ýokarlanýar, pudagyň düzümleri döwrebaplaşdyrylýar. Innowasion tehnologiýalar we lukmançylyk ulgamyndaky iň öňdebarlyjy tejribeler işjeň ornaşdyrylýar.

Ýokary hünär derejeli lukmanlaryň taýýarlanylmagy, şeýle-de dünýäniň belli öndürijileriniň döwrebap enjamlarynyň ornaşdyrylmagy bilen, türkmenistanlylara ýokary halkara ölçeglere laýyk gelýän lukmançylyk hyzmatlary edilýär. Ýurdumyzyň şäherleriniň we obalarynyň okgunly ösdürilmegini göz öňünde tutýan giň gerimli özgertmeleri durmuşa geçirmeginiň çäklerinde Diýarymyzyň iň çetki künjeklerinde-de saglygy goraýuş desgalary gurulýar. Jemgyýetimizde sagdyn durmuş ýörelgesiniň berkarar edilmegine, dogry iğmittlenmegiň we köpçülikleýin bedenterbiýe-sagaldyş hereketiniň giňden wagyz edilmegine uly üns berilýär. Bularyň ählisi döwletimiziň dünýä jemgyýetçiligi hem-de abraýly halkara guramalar, şol sanda BMG we onuň ýöriteleşdirilen edaralary bolan Bütindünýä Saglygy Goraýuş Guramasyny, YUNISEF we beýleki guramalar tarapyndan ykrar edilen oňlanyşykly hem-de durmuş ugurly syýasatynyň anyk netijeleridir. Bu düzümler bilen işjeň we öňeýli hyzmatdaşlyk ýola goýuldy. Dünýäniň öňdebarlyjy lukmançylyk edaralarydyr ylmy-barlag merkezleri bilen ýygjam gatnaşyklar alyp barlyýar. Garaşsyz, hemişelik Bitarap döwletimiziň Esasy Kanunynda belenlişi ýaly, ýurdumyza jemgyýetiň we döwletiň iň ýokary gymmatlygy adamdyr. Ynsan saglygyny goramak, sagdyn jemgyýeti kemala getirmek, adam ömrüniň dowamlylygyny uzaltmak ýurdumyza alyp barlyýan döwlet syýasatynyň ileri tutulýan ugurlarynyň biridir. Soňa görä-de, ata-babalarymyzyň «Bar zadyn sakasy – saglyk», «Saglygym – begligim» diýen pähimli sözlerinden ugur alyp, berkarar döwletimizde adamlaryň saglygyny berkitmek ugrunda zerur işler alyp barlyýar. Sagdyn durmuş ýörelgesini ornaşdyrmaga, keselleriň önüni alyp, olary netijeli bejermäge örän uly ähmiýet berilýär.

Beden we ruhy taýdan sagdyn, Garaşsyz, hemişelik Bitarap Watanymyza wepaly, ukyp-başarnykly nesilleri terbiýeläp ýetşdir-

mek boýunça giň gerimli işler geçirilýär. Paýtagtymyza we ýurdumyzyň sebitlerinde dünýä ölçeglerine laýyk gelýän döwrebap hassahanalar, saglyk öýleri, dünýe alyş-sagaldyş merkezleri, şypahanalar, sport toplumlary giň gerim bilen gurlup ulanmaga berilýär.

Ilata ýokary hilli bejeriş-anyklaýuş hyzmatlaryny hödürlemek babatda alyp barýlan giň gerimli işleriň çäklerinde sagaldyş ulgamyň düzümi gurluş yzygiderli döwrebaplaşdyrylýar. Ýurdumyzyň amatly howa şertleri, tebigy landşaftlarynyň dürliüligi we serişde mümkinçilikleri, köp sanly kesellerden saplanmaga ýardam edýän mineral suwlary, bejeriş palçyklary milli şypahana ulgamyň yzygiderli ösdürilmegi üçin oňyn şertleri döredýär. Häzirki döwürde Diýarymyzyň ähli sebitlerinde daşary ýurtlaryň öňdebarlyjy öndürijileriniň enjamlary ornaşdyrylan, ýylyň ähli paslynda hyzmatlaryň giň görnüşlerini hödürleýän döwrebap şypahana-dünýe alyş toplumlary hereket edýär. Olarda ulanylýan döwrebap sagaldyş usullary, dünýe almag we saglygy bejermek üçin döredilen oňalyk şertler saglygy dikeltmäge ýardam edip, bedendäki ýadawlygy aýyrgar hem-de adama güýç-kuwwat berýär.

Häzirki tomsuky dünýe alyş möwsümünde Ahal welaýatyndaky «Arçman», «Ýyly suw», «Bagabat», Balkan welaýatyndaky «Mollagara», «Awaza», ýurdumyzyň demirgazyk sebitindäki «Daşoguz», Lebap welaýatyndaky «Farap», Mary welaýatyndaky «Baýramaly», paýtagtymyzdaky «Berzeňni» şypahanalary saglygyny dikeltmek islegiň köp sanly adamlary kabul edýär.

Milli şypahana ulgamyňyň işiniň ähli ýaşdaky adamlaryň – çagalaryň, ýaşlaryň, işe uklyly ilatyň, şeýle-de gartaşan adamlaryň saglygyny berkitmäge gönükdirilendigini nygtamak gerek. Döwrebap derejede hyzmatlary hödürlemek maksady bilen, lukmançylyk işgärleriniň hünär derejeleriniň ýokarlandyrylmagyna uly ähmiýet berilýär. Şypahanalaryň işgärleri okuw tejribelerini geçmek we hünär derejelerini ýokarlandyrmak üçin ýurtlarda saparda bolýarlar. Şeýle çäreler olara bilimleriň kämilleşdirmäge, tejribe alyşmaga, degişli ulgama halkara derejede öňdebarlyjy gazanylanlary öwrenmäge ýardam edýär.

Şunuň bilen baglylykda, şypahana-dünýe alyş ulgamy döwletiň durmuş-ykdysady syýasatynyň möhüm bölegi bolmak bilen, häzirki zaman şertlerinde ilat üçin bejeriş – önüni alyş hyzmatlarynyň giňden elýeterliliginiň üpjün edilmegine, syýahatçylygyny bejeriş – sagaldyş görnüşiniň ösdürilmegine gönükdirilendir.

Allamyrat GALANDAROW,

Myrat Garryýew adyndaky Türkmenistanyň Döwlet lukmançylyk uniwersitetiniň psichiatriýa, narkologiya we medisina psihologiýasy kafedrasynyň mugallymy.

DÜNYÄ TÄZELIKLERI

gysga setirlerde

► Çolpon-Ata dalaşgär boldy.

Hytaýyň Sindao şäherinde geçirilen ŞHG-niň medeniýet ministrleriniň 22-nji maslahatynda Gyrgyzystanyň Çolpon-Ata şäheri 2025-2026-njy ýyllarda «Şanhaý Hyzmatdaşlyk Guramasynyň syýahatçylyk we medeni paýtagty» derejesine dalaşgär hökmünde hödürlendi. Sindao 2024-2025-nji ýyllarda «ŞHG-niň syýahatçylyk we medeni paýtagty» derejesine eýe bolan Hytaýyň ilkinji şäheridir.

► Täsin myhmanhana açyldy.

«Studio Gang» binagärlik firmasy tarapyndan taýýarlanan «Populus» binasy ABŞ-niň Denwer şäherinde resmi taýdan gapylaryny açdy. Gurluş aýratynlygy tebigatdan ylham alnan binanyň dizaýny özboluşly başlangyç hasaplanýar. «Urban Villages» kompaniýasy tarapyndan gurlan 265 otagly myhmanhananyň myhmanlary şäheriň galmagally ýerinde bolsalar-da, özerini tebigata ýakyn duýýarlar.

► Çybyna garşy lazer ýaragy.

Hytaýly startap mör-möjekleri ýüze çykarýan we lazer şöhesi bilen ýok edýän çybyn-lardan goranyş ulgamyň döredti. Enjam sekunda 1 metrden ýokary tizlikde uçmaýan çybyn-çirkeýleri ýok edýär. Enjamyň «Pro» wersiýasy siňekleri hem ýok edýär. Bu enjam adamlara, öý haýwanlaryna ýa-da guslara zeper ýetirmeýär. «Photon Matrix» enjamy şu ýylyň 25-nji oktyabrynda satylyp ugrar.

► Merkuriniň meteoritleri tapyldy.

Ýerden tapylan meteoritleriň ikisi Merkurij planetasyna degişli bolup çykdy. Olaryň «Northwest Africa 15915» we «Ksar Ghilane 022» nusgalarydygy habar berildi. Olaryň gelip çykyşy baradaky çaklama dogry bolsa, bular ylma mälüm bolan Merkurä degişli ilkinji meteoritlerdir. Meteoritleriň biri Alžirde, ikinjisi bolsa, Tunisden tapyldy.

► Jeñ Birkiniň torbasý satyldy.

Fransuz moda ögi «Hermès»-iň 40 ýyl ozal fransuz-iňlis aktrisasy Jeñ Birkini (1946-2023) üçin ýörite öndürilen sumkasy Pariždäki auksionda rekord mukdarda satyldy. Bu barada «Sotheby's» auksion ögi habar berdi. 1984-nji ýylda elde ýasalan sumka 8,6 million ýewrodan satyldy. Auksionda «Birkini» sumkasynyň başlangyç bahasy 1 million ýewro boldy, ýöne soňra bahalar birnäçe esse ýokarlandy.

► Gazagystanyň ilaty artýar.

Gazagystanyň ilaty 20 million 370 müň 672 adama ýetdi. Bu barada ýurduň Milli statistika bürosynyň metbugat gullugy habar berýär. Ýylyň başyndan bäri bu ösüş 87,2 müň adama ýetdi, şolardan 80 müň adam tebigy ösüş, 7,2 müň adam bolsa, migrasiýanyň hasabyna artypdyr. Şäherlerde 12 million 877 müň 408 adam, oba ýerlerinde 7 million 493 müň 264 adam ýaşaýar.

► Robot it öňe geçdi.

Hytaýyň Uhan şäherindäki stadionda «Mirror Me» kompaniýasynyň «Black Panther III» robot it 100 metr aralygy 13,17 sekunda geçdi. Işläp düzüjileriň pikirine, ylgaý wagtynda enjam tizligini sekunda 9,7 metre çenli ýetirdi, bu bolsa «Boston Dynamics»-iň «WildCat»-undan has ýokary bolup, onuň tizligi sekunda, takmynan, 8,8 metre deň bolupdy.

► Ronaldo bagyşlanan muzeý.

Gonkongda Saud Arabystanyň «Al-Nasr» klubynyň hüjümçisi we kapitany Kriştianu Ronaldo bagyşlanan Aziýada ilkinji muzeý açyldy. Muzeýde Ronaldonyň munda ýasalan şekili goýlup, bu ýere gelýänler onuň bilen suratda düşüp bilerler. Şeýle hem myhmanlar arhiw suratlaryny, futbolçynyň geýen köýneklerini we «Altyn top» we «Altyn butsy» ýaly käbir kuboklaryny görüp bilerler.

TARYHDA ŞU GÜN

1978-nji ýylyň 18-nji iýulynda Baglio (Filippinler) şäherinde küşt boýunça dünýä çempiony adyna eýe bolmak üçin Anatoliý Karpow bilen Wiktor Korçnoýyň arasynda oýun başlandy. Duşuşyk diýseň çekeleşikli bolup, üç aý dowam etdi, netijede Karpow 6:5 hasabynda ýeňiş gazandy.

ÝUNESKO-nyň TÄZE SANAWY

6-16-njy iýul aralygynda ÝUNESKO-nyň Pariždäki baş edarasyna guramanyň Bütindünjäh mirasý komitetiniň 47-nji sessiýasy geçirildi. Mejlisiň agzalary jemi 26 desgany bu sanawa goşmaga mynasyp gördüler. Netijede, sanawa girizilen desgalaryň umumy sany 1 müň 249-a ýetdi.

Germaniýadaky Korol Ljüdwig II köşkeri we galalary ÝUNESKO-nyň Bütindünjäh mirasynyň sanawyna girizildi. Bawariýadaky bu dört desganyň hemmesi özleriniň kaşanlygy bilen haýran galdyrýar. Geçen ýyl olara bir ýarym milliondan gowrak syýahatçy baryp gördi. ÝUNESKO-nyň işleri boýunça Germaniýa komissiýasynyň başlygy Mariýa Böheriň belleýşi ýaly, bu binagärlik eserleri diňe bir çeperçilik oýlanmalaryň subutnamasy bolman, eýsem, ony döredenleriň üsti zehine eýe bolandygyny subut edýär. Noýşwanştaýn köşgi,

şeýle hem Herrenkimzee, Linderhof köşkeri we Şahendäki Şa pawilyony Ljüdwig II buýrugy bilen guruldy. XIX asyryň ikinji ýarymynda gurlan bu binalarda monarh ömrüniň soňky ýyllaryny geçirýär.

Şeýle hem Bütindünjäh mirasynyň sanawyna Fransiýanyň günbataryndaky Karnak sebitinde ýerleşýän taryhdan öňki megalitler hem girdi. Uly daşlardan bina edilen bu desgal

lar 4,5 müň ýyl mundan ozal neolit döwründe gurlupdyr. Müň inedördül kilometr meýdanda 550-den gowrak şeýle desgal bar. Olaryň gurluşygynyň sebäbi entek belli däl. Her ýyl olara 300 müňe golaý syýahatçy gelýär.

Bu ýerleriň ÝUNESKO-nyň Bütindünjäh mirasynyň sanawyna girizilmegi olary gönüden-göni maliýe serişdeleri bilen üpjün etmegär, ýöne petek satuwunyň köpelmegine sebäp bolup

biljek täze syýahatçylary özüne çekýär.

Şeýle-de mejlisde Si Sia döwletinden galan imperator aramgähleri sanawa girizildi. Şeýlelikde, Hytaýda Bütindünjäh mirasynyň sanawyna giren desgalaryň umumy sany 60-a ýetdi.

Mundan başga-da, Russiýa Federasiýasynyň Başgyrdystan Respublikasyndaky Şül-gentaş gowagyynyň gaýalaryna çekilen suratlar Bütindünjäh mirasynyň sanawyna girizildi. Bu gowak Günorta Uraldaky iň uly köp gatlý karst gowagydyr. Bu gowakda, takmynan, 15-19 müň ýyl ozal ilkidurmuş adamlarynyň gaýanyň ýüzüne çeken suratlary saklanyp galypdyr.

Şeýle hem sanawa Koreýa Halk Demokratik Respublikasyndaky Kymgansan dagy (Göwher dagy hem diýilýär) girizildi. Bu dag ýiti uçly depeleri, ümürtli jügeleri we ýagty saýgan kölleri bilen tanalýar. Ýurt bu tebigy gözelligiň sanawa girizilmegi üçin 2021-nji ýylda gyz tutupdy.

Hytaýda iri litiý magdany tapyldy

Dünjähniň in uly litiý gortlaryna eýe bolan Hytaýyň Hunan welaýatynda 490 million tonna ätiýaçlygy bolan has iri litiý magdany tapyldy. Bu barada welaýatyň Tebigy baýlyklar ministrligi habar berdi. Ministrligiň maglumatlaryna görä, Linu uýezdiniň çäklerindäki Sziszýaşan dag-magdan senagaty etrabyndan tapylan bu ýatak, takmynan, 1,31 million tonna litiý oksidi bolan özgeren granit litiý ýatagy hökmünde klassifikasiýa edildi.

Şeýle hem bu ýatakda rubidiý, wolfram we galaty ýaly beýleki mineral elementler bar.

Geologik gözlegleri geçiren Hunan welaýatyň Mineralogiýa gözleg instituty tarapyndan habar berlişi ýaly, ýatagyň tapylmagy gözleg tehnologiýasynyň gazanlaryny we birnäçe ýyllap alnyp barlan gözleg işleriniň netijesinde mümkin boldy.

Institutyň professory Sýuý Iming litiý ýatagyynyň ýüze çykarylmalygyny Hunan welaýatyň Çençjou welaýatynda täze energiýa merkeziniň gurlmagy üçin berk esas döredýändigini aýtdy. Litiý

has giňden ulanylýan örän möhüm element bolup, elektrolaglarda, energiýa saklaýan enjamlarda we ýkjam aragatnaşyk ulgamlarynda peýdalanylýar.

Hytaýyň Tebigy baýlyklar ministrliginiň Geo-

logiýa bartaglary müdirliginiň ýanwar aýynda çap eden habaryna görä, Hytaýda tassyklan litiý ätiýaçlyklarynyň paýy dünjähäki umumy görkezijiniň 16,5 göterimine ýetip, bu görkeziji boýunça ikinji orunda durýar.

Bütindünjäh atlar güni bellendi

Mongoliýada halkara jemgyýetçiliginiň atlara ünsüni çekmek we jemgyýetini olary gorap saklamaga gatnaşmagyny höweslendirmek maksady bilen, Bütindünjäh atlar güni belleniپ geçildi.

– Bizniň halkymyzda şeýle bir aýtgý bar. «Mongol halky we mongol atlary bir bitewidir». Şonuň üçin «Naadam» festiwalyna gatnaşýjylara Mongoliýanyň atçylyk medeniýetiniň mirasyny we döp-dessurlaryny gorap saklamak hem-de atlaryň adamatat durmuşynda tutýan ornuny we ähmiýetini ýatlap geçmek üçin Bütindünjäh atlar gününüň belleniýändigini habar bermekden hoşal – diýip, Mongoliýanyň Prezidenti Hhnaagiýn Hurelsuh «Naadam» festiwalynyň açylyş dabarasynda aýtdy.

Gadymy döwürlerden bäri atçylyk medeniýetini we döp-dessurlaryny gorap saklaýan çarwa halklaryň wekili hökmünde Mongoliýanyň Prezidenti Hhnaagiýn Hurelsuh BMG-niň Baş Assambleýasynyň her ýylyň 11-nji iýulyňy «Bütindünjäh atlar güni» diýip yglan etmek baradaky kararynyň taslamasyna badalga berdi. BMG-niň Baş As-

sambleýasy şu ýylyň 3-nji iýunynda geçirilen 79-njy sessiýasynda bu resminamany kabul etdi.

Häzirki wagtda Mongoliýada atlaryň baş sany 5 milliondan geçip, bu ýurduň ilatynyň sanyndan has köpdür. Şeýle-de dünjähde 57 milli-

onand gowrak at bar. Köp ýurtlarda gylýalçylyk durmuş-ykdysady ösüşde möhüm rol oýnap, at münmek, at çapuşygy, atçylyk sporty, syýahatçylyk we dynç alyş, şeýle hem iş ýerlerini döretmek, azyk önümlerini öndürmek we beýleki çäreler arkaly oba ilatynyň we ýerli jemgyýetleriň ykdysady kuwwatyna goşant goşýar.

Syýahatçylyk merkezine öwrüldi

Dünjähniň in gadymy desgalarynyň biri bolan Göbeklitepe ýbadathana toplumu soňky ýyllarda Anadolynyň günorta-gündogaryndaky meşhur syýahatçylyk mekanyna öwrüldi. Göbeklitepe 2019-njy ýylda köpçüligi açylaly bäri, 3 million 645 müň ýerli we daşary ýurtly syýahatçy baryp gördi. 2025-nji ýylyň ýanwar-ýün aýlarynda megalite 385 müň 511 syýahatçy bardy.

Welaýat merkezi Şanlıurfadand 18 kilometr uzaklykda ýerleşýän Haliliýe etrabynda ýerleşýän bu toplum 1963-nji ýylda tapyldy we 1995-nji ýyldan bäri gazaw-agtaryş işleri dowam etdirilýär. 2018-nji ýylyň iýul aýynda Göbeklitepe toplumu ÝUNESKO-nyň Bütindünjäh mirasynyň sanawyna girizildi we 2019-njy ýylyň mart aýynda bolsa, ýokary derejeli döwlet wekilleriniň gatnaşmagynda resmi açylyşy boldy. Türkiýede 2019-njy ýyl «Göbeklitepe ýyly» diýlip yglan edildi.

Anadolynyň mirasyny wagyz etmek mak-

sady bilen Türkiýäniň Medeniýet we syýahatçylyk ministrligi wagtal-wagtal daşary ýurtlarda dürlü çäreleri guraýar. Ministrlik tarapyndan

Rimde gurnalan «Göbeklitepe: mukaddes ýerli syry» atly sergä altý aýyň içinde 6 milliondan gowrak myhman baryp gördi.

OPEK: NEBITE ISLEG ARTÝAR

OPEK 2050-nji ýyla çenli dünjähde nebite bolan islegiň 2024-nji ýyldaky derejesinden 18,5% ösüp, her günde 123 million barrele çenli artmagyna garaşýar. Bu barada OPEK-iň dokuzynjy halkara seminarynyň çäginde hödürlenen «World Oil Outlook» guramasynyň ýyllyk hasabatynda beýan edildi.

«Uzak möhletleýin perspektiwada 2024-nji we 2050-nji ýyllar aralygynda dünjähde nebite bolan isleg 19 million barrelden gowrak ýokarlanyp, her günde, takmynan, 123 million barrele ýeter. Şol bir wagtyň özünde Ykdysady hyzmatdaşlyk we ösüş guramasyna (OECD) girmeýän ýurtlarda nebite bolan isleg şol döwürde her günde 28 million barrele çenli ýokarlanar, OECD ýurtlarynda bolsa nebite bolan isleg her günde 8,5 million barrele çenli azalar» diýlip, hasabatda bellenilýär.

2024-nji ýylda nebite bolan ähli islegiň 57 göterimini ulag eýeledi diýip, OPEK belleýär. 2050-nji ýyla çenli, takmynan, şol paýyň tutuş şol döwürde saklanmagyna garaşýar. Iň uly isleg awtoulag we awiasiýa pudaklarynda garaşylýp, her günde 5,3 million we 4,2 million barrele ýeter. Nebit-himiýa pudagynda her günde 4,7 million barrele çenli ösüşe garaşýar.

Guramada bellenilmegine görä, Hytaýdan, Ýakyn Gündogardan we Afrikadan başga Hindistan we beýleki Azi-

ýa ýurtlary nebite bolan islegiň uzak möhletleýin ösüşiniň esasy çeşmesi bolar. 2024-nji ýyldan 2050-nji ýyla çenli bu sebitlerde umumy isleg her günde 22,4 million barrele, diňe Hindistanda 8,2 million barrele çenli artar.

«Hytaýyň nebite bolan islegi şol döwürde 2 million barrelden hem artar diýlip çaklanýýar. Mundan başga-da, Hytaýyň isleginiň köp bölegi orta möhletde bolar we çak edilýän döwrüň ga-

lan böleginde islegiň az bolmagyna garaşýar» diýlip, hasabatda bellenilýär.

Birnäçe ýyllap global nebit isleginiň ösmeginden soň, Hytaýyň nebit bazaryndaky öndebaryjy roly kem-kemden azalar diýip, OPEK ýazýar. Bu nebitiň sarp edilýş derejesiniň düýpgöter üýtgemegini aňlatmaýar, tersine, Hytaý bazarynyň has kämilleşýändiginiň alamatydyr. Bu, adatça, ýakyn ýyllarda haýsydyr bir özgeriş döwri ýüze çykýança pes we haýal ösüş depginleri bilen bilelikde bolýar diýip, OPEK belleýär.

JAHANKEŞDELER ÜÇIN IŇ HOWPSUZ ÝURT

Wengriýa Ýewropanyň in asuda we howpsuz syýahatçylyk ýerleriniň biri hökmünde abraýyny ýene bir gezek tassyklady. Syýahatçylyk pudagyynyň hünärmenleriň pikirine, ýurtda jenaýatnyň derejesi pes bolup, daşary ýurtly myhmanlar üçin ýokary rahatlyklar bar.

BBJ işewürlük žurnalynyň maglumatlaryna görä, Budapeşt, Debresen we Seged ýaly meşhur şäherler arassa köçeleri, ösen infrastrukturasyny we ýerli ýaşaýjylaryň dostlukly gatnaşyklary bilen syýahatçylary özüne çekýär. Syýahatçylar agşam

hem köçelerde arkaýyn ýöräp, gady-my kwartallaryň howasyndan lezzet alyp bilýärler.

Wengriýanyň Syýahatçylyk ministrliginiň habaryna görä, daşary ýurtly myhmanlaryň sany ýylsaýyn köpeliýär, bu bolsa syýahatçylaryň bu ýurda bolan ynamyny tassyklaýar. Häkimiýetler howpsuzlyga we syýahatçylar üçin hyzmatlary ösdürmäge işjeň maýa goýýarlar. Şol bir wagtyň özünde, hünärmenler syýahatçylara ätiýaçlygy elden bermezligi we meşhur ýerlerde şahsy zatlaryna gözegçilik etmegi maslahat berýärler.

ISPAN KENARLARY ÝENE-DE ÖŇDE

Ispan kenarlary mawy baýdak bilen bellenen suwa düşülýän howpsuz kenarlaryň (plýaž) sanawynda ýene-de birinji orny eýeledi. Ýurtda şeýle kenarlaryň 642-siniň bardygyny habar berilýär. Daşky gurşaw we sarp edililer bilimiň assosiasiyasy (Adeac) tarapyndan ýaýradylan hasabatda dünjähäki suw kenarlarynyň 15 göteriminiň Ispaniýada ýerleşýändigini, suwunyň arassadygyny, elýeterlidigini we howpsuzdygyny bellenilýär.

2025-nji ýylda mawy baýdak almak üçin ýüz tutan 697 plýažyň 91 göterimi

oňyn jogap aldy. «Adeac»-yň maglumatlaryna görä, bu «tabşyrylan ýüztutmalaryň ýokary derejesini» görkezýär.

Baýrak almazygynyň in köp ýaýran sebäbiniň «kenarda suwa düşmek üçin suwuň hiliiniň laýyk dälidigi» bolandygyny bellediler. Şeýle hem Kenarýaka zolatlary baradaky kanunyň ýerine ýetirilmezliginiň, adamlaryň aýa köp bolmagynyň ýa-da kenarda rugsatsyz gurlan desgalaryň bolmagynyň ykrar edilmezlige sebäp bolup biljekdigini bellediler.

Alikante (71), Pontewedra (53), Malaga (45), La Koruniya (39), Barselona we Wa-

lensiýa (ikisi 38) ýaly welaýatlar kenardaky in köp mawy baýdakly sebitler boldy. Marinlaryň – ýagny, ýahta portlarynyň ykrar edilmegi barada aýdylanda bolsa, jemi 101 standart bilen Ispaniýa dünjäh sanawynda üçünji orunda durýar.

«Adeac»-yň maglumatlaryna görä, dalaşgärleriň ählisi 2025-nji ýylda oňyn ses aldylar. Alikante ýene-de 17 baýrak bilen in köp sylag alan welaýatdyr, ondan soň Balear adalary (14), Žirona (9) hem-de Barselona, Mursiýa, Pontewedra we Tarragona (hers 7) gelýär.

«Çelsi» – FIFA Klublar Dünýä Kubogynyň eýesi

Ilkinji gezek 32 klubun gatnaşmagynda geçirilen FIFA Klublar Dünýä Kubogy ýaryşy tamamlandy. «Çelsi» bilen PSŽ-niň arasynda-ky final duşuşygy Nýu Jersidäki «MetLife Stadium»-da oýnalyp, oýna 81 müň 118 janköýer tomaşa etdi. Duşuşykda asly eýranly Awstrali-

asýrlyp goýberen täze transfer Žoa Pedro 3-nji goly hem parizlileriň derwezesinden girizdi.

PSŽ topary 2-nji ýaryma hüjümler bilen başlasa-da «Çelsi» toparynyň goragçylary hem-de derwezeçisi hasabyň üýtgemegine ygtyýar bermi. Duşuşygyň 86-njy minutynda PSŽ-den

Ýaryşyň iň ökde oýunçysy diňlip, «Çelsiniň» ýulduzy Koul Palmer saglany. «Altyn top» baýragy bilen sylaglanan Palmer ýaryşyň dowamynda 3 gol geçirdi. «Kümüň top» baýragyna Witiňga (PSŽ), «Bürünç top» baýragyna bolsa Moses Kaisedo («Çelsi») mynasyp boldy.

4 gol geçiren «Real Madridiň» üş hüjümçisi Gonzalo Garsiğa çempionatyň iň köp gol salan futbolçysy diňlip ygylan edildi. «Altyn ellik» baýragy «Çelsiniň» ispan derwezeçisi Robert Sançese berilse, FIFA iň ökde üş futbolçy baýragynyň eýesi PSŽ-niň ýulduzy Desire Due boldy. FIFA Feýrpleý baýragyna «Bawariğa» topary taýyk görüldi.

Umumy baýrak gaznasy 1 milliard dollara deň bolan ýaryşda çempion «Çelsi» topary 115 million dollara golaý pul baýragy bilen sylaglany. Finalçy PSŽ 106,9, «Real Madrid» 82,5, «Fluminense» 60,8 million dollar möçberinde pul baýragyna mynasyp boldy.

4 ýuldan bir gezek geçiriler

● FIFA Klublar Dünýä Kubogy 2000-nji ýuldan bäri geçirilip gelinýär. Ilkinji gezek 32 klubun gatnaşmagynda toparçalaýun tapgyr we pleý-off oýunlary esasynda guralan FIFA Klublar Dünýä Kubogynda iň köp «Real Madrid» topary çempionlyk gazandy. Ispan topary 2014-nji, 2016-njy, 2017-nji, 2018-nji we 2022-nji ýyllarda, jemi 5 gezek bu kubogy eýelemegi başardy. Başga bir ispan topary «Barselona» 3, «Çelsi», «Korintians», «Bawariğa» klublary-da bu kubogy 2 gezek asmana göterdi. «Liwerpul», «Milan», «Sao Paulu», «Internasional», «Mançester Yunayted», «Inter», «Mançester Siti» üaly toparlar hem häzirligke 1 gezek çempion diňlip, atklaryny taryha ýazdyrdylar.

FIFA Klublar Dünýä Kubogy ýaryşy mundan soň her 4 ýuldan bir gezek geçiriler. 2029-njy ýulda geçiriljek ýaryşyň ýer eýesi-de öňümizdäki günlerde mälüm edilär. Bu ugurda Awstraliğa, Katar, Braziliğa, şol sanda ýene-de ABŞ

üaly ýurtlaryň atklary agzalýar. Dünýä Kubogy 2030-yn guramaçysy Ispaniýadyr Portugaliğa hem-de Marokko ýurtlary-da ýaryşy bilelikde guramaga isleg bildirýär.

FIFA Interkontinental Kubogy

● Ozalky her ýyl her uklymyň çempionlarynyň gatnaşmagynda geçirilýän ýaryş FIFA Interkontinental Kubogy ady bilen ýene-de her ýyl guralmagyny dowam eder. Ýagny geçen 2024-nji ýulda geçirilen başleşik FIFA Interkontinental Kubogy ýaryşynyň ilkinjisi hökmünde ykran edildi. Katarda geçirilen şol başleşigiň finalynda «Real Madrid» Meksikanyň «Paçuka» toparyny ýeňip, ilkinji çempion adyny alpydy. Ýaryş şu ýulda hem PSŽ, «Al-Ahli», «Kruz Azul», «Piramids», «Oklend Siti» üaly klublaryň gatnaşmagyna dekabry aýynda geçiriler (Günorta Amerikanyň çempiony, şol sanda ýer eýesi bir topar hem goşular). Häzirligke ýaryşyň geçiriljek ýeri belli bolman, ol ýakyn günlerde kesgitlener.

Yeri gelende bellesek, aslynda bu ýaryş 1960–2004-nji ýyllar aralygynda Interkontinental Kubok ady bilen Ýewropanyň hem-de Günorta Amerikanyň Çempionlar Ligalarynyň çempionlarynyň arasynda geçirildi. Şol kubogy Italiýanyň «Milan», Urugwaýyň «Penjaro», «Nasionat», Argentinanyň «Boka Juniors», Ispaniýanyň «Real Madrid» klublary 3 gezek gazanypdy.

ÇELSI – PSŽ: 3-0

GOLLAR: Koul Palmer 22, 29, Žoa Pedro 43
ÇELSI: Sançes – Gusto, Çaloba, Kolwill, Kureliğa – Jeýms (k) (Nkunku 77), Kaisedo, Palmer, Neto (Düşbüri-Holl 77), Enzo Fernandes (Andreý Santos 61) – Žoa Pedro (Liam Delap 67); **Tälimçi:** Enzo Mareska

PSŽ: Donnarumma – Hakimi (Zair-Emeri 73), Markinios (k), Beraldo, Nuno Mendes – Witiňga, Žoa Pedro, Fabian Ruiz (Maýulu 73) – Desire Due (Gonsalu Ramuş 73), Usman Dembele, Kwarasheliğa (Barkola 58); **Tälimçi:** Luiz Enrike

Mark Markes arany açýar

Moto GP boýunça möwsümiň 11-nji ýaryşy Germaniýanyň Hemnits şäherindäki Saksenring trassasynda geçirildi. 30 aýlawdan ybarat bolan ýaryşda «Ducati Lenovo» toparynyň ispan sürüjisi Mark Markes ýeňiji boldy. Ol pellehana 69-njy ýeňşi hökmünde hasaba alyndy.

Öwürmelerde, aýlawlarda ýüze çykan çaknysyklar sebäpli ýaryşy 10 sürüji tamamlady. «Gresini Ducati» toparynyň ispan sürüjisi, Mark Markesiň inisi Aleks Markes agasyndan 6,380 sekunt yza galyp 2-nji orny eýeledi. Ýeňijiniň toparasy, italiýaly sürüji Françesko Banaia 7,080 sekunt soň pellehana gelip, 3-nji orna mynasyp boldy.

Moto GP boýunça dünýä çempionatynyň ýaryşlarynyň deň ýaryşy tamamlany, sürüjileriň sanawynda utugyny 344-e yetiren Mark Markes birinjiligi dowam etdirýär. 2-nji ýerdäki Aleks Markesiň 261, 3-nji basgançakdaky Banaianyň 197 utugy bar. Möwsümiň 12-nji ýaryşy 18-nji iýulda Çehiýanyň Brno şäherinde geçiriler.

«WIMBLEDONYŇ» TÄZE ÇEMPIONLARY

Tennis boýunça möwsümiň 3-nji «Uly tuwalgasy», dünýäniň iň gadymy tennis bäsleşigi bolan «Wimble-donda» täze çempionlar ýüze çykdy. Tennis ýaryşlarynyň iň abraýlysy hasaplanýan «Wimbledon» bäsleşigi bu ýyl 138-nji gezek geçirildi. Umumy baýrak gaznasy 53 million 530 müň funt sterlinge deň bolan ýaryşda erkekleriň arasynda italiýaly Yannik Sinner, zenanlardan polşaly Iga Świątek ýeňiji boldy. Ýeňijileriň hersine aýratynlykda 3 million funt sterling pul baýragy berildi.

57 minutda ýeke utuk hem bermän, ýeňiş gazandy

● Zenanlaryň arasyndaky finalda sanawyň 4-nji belgisi Iga Świątek bilen 12-nji orundaky amerikaly tennisçi Amanda Anisimowa duşuşdy. Iki tennisçi hem bu ýaryşda ilkinji gezek finalda oýnap, duşuşyk 57 minutda tamamlany we soňky ýyllaryň iň çalt gutaran final oýny boldy. 24 ýaşyndaky Świątek 2 setde-de 23 ýaşyndaky garşydaşyny 6:0, 6:0 hasaplar bilen ýeňişe sezewar etdi. Şunlukda, Świątek karýerasy boýunça «Wimbledon-daky» ilkinji çempionlygyny baýram etdi. Bu onuň 6-njy «Uly tuwalgasy» bolup, ol «Fransiýa Aýykda» 4 (2020, 2022, 2023, 2024), «Amerika Aýykda» 1 (2022) gezek ýeňiş gazanypdy. Ol «Wimbledonda» çempionlyk gazanan ilkinji polşaly tennisçi hökmünde hasaba alyndy.

Şeýle-de, WTA-nyň ýaryşlaryndaky 23-nji kubogyny gazanan Świątek «Wimbledonnyň» finalynda 114 ýyldan soň 2 setde-de ýeke utuk bermän, ýagny 6:0 hasaplar bilen ýeňiş gazanan 2-nji, «Uly tuwalgalarda» bolsa 3-nji zenan tennisçi boldy. Ondan öň «Wimbledon»-da 1911-nji ýylyň finalynda britaniýaly Dorotea Lambert Çambers watandaşy Dora Butbini 6:0 hasaplar bilen ýeňipdi. «Uly tuwalga» ýaryşlarynda bolsa soňky gezek 1988-nji ýylda «Fransiýa Aýygyň» finalynda germaniýaly Şteffi Graf belarussly Natşa Zwerewan 2

setde-de ýeke utuk ýitirmän çempionlyk gazanypdy.

Świątek 2018-nji ýylda «Wimbledonda» ýetginjek gyzylaryň arasynda-da çempion bolupdy. Ol «Wimbledonda» hem ýetginjekleriň, hem-de zenanlaryň arasynda çempionlyk gazanan Ann Jons, Martina Hingis, Ameli Morezma hem-de Ešli Barti dagydan soň 5-nji tennisçi diňlip bellige alyndy.

Świątek finala gelýänçä, 1-nji tapgyrdan ýarym finala çenli degişlilikde, Polina Kudermetowa (Russiýa), Katerina MakNelli, Daniele Kollins (ikisem ABŞ), Klara Tausan (Daniýa), Lyudmila Samsonowa (Russiýa) hem-de Belinda Bençiç (Şweýsariýa) dagyny ýeňişe sezewar etdi. Ol MakNelliden galan garşydaşlaryny 2:0 hasabynda ýeňimegi başardy.

Anisimowa bolsa Ýuliýa Putinsewa (Gazagystan), Renata Zarazua (Meksika), Dalma Gafli (Wengriýa), Linda Noskowa (Çehiýa), Anastasiya Pawlyuçenkowa (Russiýa) hem-de sanawyň 1-nji belgisi Aryna Sabalenka (Belarus) dagydan üstün çykdy.

Bu gezek Sinner ýeňiji boldy

● Londonyň Wimbledon diýen yerinde geçirilýän ýaryşda erkekleriň arasyndaky finalda sanawyň 1-2-nji belgisi tennisçileri – italiýaly Yannik Sinner bilen ispaniýaly Karlos Alkaras duşuşdy. Iki tennisçi mundan 5 hepde öň «Fransiýa Aýyk» tennis ýaryşynyň finalynda hem duşuşypdy we şonda Alkaras ýeňiş gazanypdy.

Ýöne bu gezek Londondaky finalda Sinner ýeňiş gazandy. 3 sagat 3 minutlap dowam eden duşuşyk 4 setde tamamlany, olaryň ahlisi-de 6:4 hasabynyda gutardy. 1-nji setde Alkaras üstün çykdy. Soňky 3 setde bolsa Sinneriň tarapynda bolup, 6:4-lük hasaplar bilen garşydaşyny ýeňişe sezewar etdi. Şeýleklikde, 31 hasabynda ýeňiş gazanan 23 ýaşyndaky Sinner karýerasy boýunça ilkinji gezek «Wimbledon»-da çempion bolmagy başardy. Ol «Wimbledonda» ýekeleýin bäsleşikde çempionlyk gazanan ilkinji italiýaly tennisçi diňlip bellige alyndy. Bu onuň karýerasyndaky ATP çempionlygy bolup, ol «Uly tuwalga»

ýaryşlarynda 4-nji kubogyny asmana göterdi. Sinner «Awstraliýa Aýykda» 2 (2024, 2025) hem-de «Amerika Aýykda» 1 (2024) gezek çempionlyk gazanypdy.

24 ýaşyndaky Alkaras «Wimbledonda» bas-syr 3-nji gezek çempionlyk gazanmak başartmady. Onuň 5 «Uly tuwalga» çempionlygy bolup, 2022-nji ýylda «Amerika Aýykda», 2023-nji we 2024-nji ýyllarda «Wimbledonda», 2024-nji we 2025-nji ýyllarda «Fransiýa Aýykda» ýeňiji bolupdy.

Sinner finala çenli watandaşy Luka Nardini, awstraliýaly Aleksandar Wukçič, ispaniýaly Pedro Martínez, bolgariýaly Grigor Dimitrowy, çäryek finalda amerikaly Ben Şeltony,

ýarym finalda-da serbiýaly Nowak Jokowiç ýeňişe sezewar etdi. 4-nji tapgyrda Dimitrow bilen bolan duşuşykda garşydaşy ilkinji 2 setde üstün çykypdy. Ýöne 3-nji setde bolgariýaly tennisçiniň egninden şkes alyp, ýaryşdan çekilmeginde soň Sinner çäryek finala adyny ýazdyrpydy. Sinner finala çenli Dimitrowdan galan garşydaşyny 3:0 hasaplar bilen ýeňdi.

«Uly tuwalga» ýaryşynyň finalynda ilkinji gezek asgyn gelen Alkaras 1-nji tapgyrda italiýaly Fabio Fominini 5 setde kynlyk bilen ýeňimegi başardy. 2-nji tapgyrda Oliwer Tarweti (Beýik Britaniýa), 3-nji setde Yan-Lennard Ştruffy (Germaniýa), 4-nji tapgyrda Andreý Rubiowy (Russiýa), çäryek finalda Kameron Norri (Beýik Britaniýa), ýarym finalda bolsa amerikaly Teýlor Fritsi ýaryşdan çykardy.

100 ýeňşe yeten 2-nji tennisçi

● 24 «Uly tuwalganyň» eýesi Nowak Jokowiç «Wimbledonyň» çäginde 3-nji tapgyrda serbiýaly Miomir Keçmanowič 6:3, 6:0, 6:4 hasaplar bilen ýeňişe sezewar etdi. Bu onuň «Wimbledondaky» 100-nji

ýeňşi hökmünde hasaba alyndy. 38 ýaşyndaky tennisçi «Wimbledonda», şol sanda 2 «Uly tuwalga» ýaryşynda 100-den köp ýeňşe yeten 2-nji tennisçi boldy (102 ýeňiş). Jokowiç «Wimbledondan» öň «Fransiýa Aýykda-da» 100-den köp ýeňiş gazanypdy (101 ýeňiş). Bu iki görkeziji boýunça-da Jokowiçden öňde Rojer Federer bolup, ol «Wimbledonda» 105, «Awstraliýa Aýykda» 102 oýunda ýeňiş gazanmagy başardy. Jokowiç «Awstraliýa Aýykda» 99, «Amerika Aýykda» bolsa 90 ýeňşi bar.

1-nji saýlama tapgyryň duşuşyklary geçirildi

UEFA Çempionlar Ligasynda 1-nji saýlama tapgyryň duşuşyklary tamamlany, 2-nji tapgyra çykan toparlar belli boldy.

Şwesiýanyň çempiony «Malmö» topary Gruziýanyň «Iberiýa 1999» toparyny öz meýdançasynda-da 3-1 hasabynda ýeňişe sezewar etdi. Duşuşykda Taha Ali (55, 89) hem-de Swen Ýansson (60) tapawutlandy.

Myhmançylykda Litwanyň «Žalgiris» toparyndan 2-0 hasabynda utulan Maltanyň «Hamrun Spartans» topary öz meýdançasynda şol hasap bilen garşydaşyndan üstün çykdy. Netijede, ýeňijini 11 metrlik jerime urgulary kesgitläp, her topar 14 urgy ýerine yetirdi we 11-10 hasabynda öňe saýlanan «Hamrun Spartans» 2-nji tapgyra adyny ýazdyrpy. Tapgyryň iň uly hasaply ýeňşi Islandiýada bellige alyndy. «Breibablik» topary öz meýdançasynda Albaniýanyň «Egnatiýa» toparynyň derwezesinden jogapsyz 5 gol geçirdi.

Öz meýdançasynda Andorranýň «Inter Klub d'Escaldes» toparyny 3-1 yeňen Rumyniýanyň FKSB topary myhmançylykda 2-1 hasabynda utulsa-da, ýaryş dowam eder.

Gazagystanyň «Kairat» topary-da öz meýdançasynda tapgyryň öňdebaryjy klublaryndan Sloweniýanyň «Olimpiýa Ljublyana» toparyny 2:0 hem-de Mrinskiniň gollary bilen 2-0 hasabynda ýeňişe sezewar etdi. 1-nji oýun 1-1 hasabynda deňlikde tamamlanypdy.

2-nji saýlama tapgyryň duşuşyklary 22-23-nji ýulda hem-de 29-30-njy ýulda oýnalar. 2-nji saýlama tapgyrda çempion däl toparlar hem ýaryşa goşular. Norwegiýanyň «Brann» topary bilen Awstriýanyň «Red Bull Salzburg» topary duşar. «Reýnjers» bilen «Panatinaikos» klublarynyň özara duşuşyklaryndan soň, olaryň haýsy hem bolsa biri ýaryşdan çykar.

1-nji saýlama tapgyryň jogap oýunlarynyň netijeleri:

● **Hamrun Spartans (Malta)** – Žalgiris (Litwa): 2-0, 11-10 p (0-2); Milsami Orhei (Moldowa) – **KuPS (Finlyandiýa):** 0-0 (0-1); **Şkyondiya (D. Makedoniýa)** – Nýu Seýnts (Uels): 2-1 g.w. (0-0); **Malmö (Swesiýa)** – Iberiýa 1999 (Gruziýa): 3-1 (3-1); **RFS (Latwiýa)** – Lewadiya (Estoniýa): 1-0 (1-0); Differanz 03 (Lýuksemburg) – **Drita (Kosowo):** 2-3 (0-1); Lin-

coln Red Imps (Gibraltar) – Wikingur (Farer adalary): 1-0 (3-2); **Breibablik (Islandiýa)** – Egnatiýa (Albaniýa): 5-0 (1-0); Inter Klub d'Escaldes (Andorra) – **FKSB (Rumyniýa):** 2-1 (1-3); Zrynski Mostar (Bosniýa) – Wirtus (San Marino): 2-1 (2-0); **Kairat (Gazagystan)** – Olimpiýa Ljublyana (Sloweniýa): 2-0 (1-1); Buduknost Podgorisa (Garadag) – **Noa (Ermenistan):** 2-2 (0-1); Linfil (D. Irlandiýa) – **Şelburn (Irlandiýa):** 1-1 (0-1); Dinamo Minsk (Belarus) – **Ludogres Razgrad (Bolgariýa):** 2-2 g.w. (0-1)

2-nji saýlama tapgyryň duşuşyklary:

● **Çempion toparlar:** **RFS (Latwiýa)** – Malmö (Swesiýa), Hamrun Spartans (Malta) – Dinamo Kiyew (Ukraina), Pafos (Kipr) – Makkabi T. (Ysraýyl), Lincoln Red Imps (Gibraltar) – Srwena Zvezda (Serbiýa), Noa (Ermenistan) – Ferenswaros (Wengriýa), Leh Poznan (Polşa) – Breibablik (Islandiýa), Kopengagen (Daniýa) – Drita (Kosowo), Riýeka (Horwatiýa) – Ludogores (Bolgariýa), Şkyondiya (D. Makedoniýa) – FKSB (Rumyniýa), Slowan Bratislava (Slowakiýa) – Zrynski Mostar (Bosniýa), Şelburn (Irlandiýa) – Garabag (Azərbayjan), KuPS (Finlyandiýa) – Kairat (Gazagystan). **Çempion däl toparlar:** Brann (Norwegiýa) – RB Salzburg (Awstriýa), Wiktoriýa Pizen (Çehiýa) – Serwet (Şweýsariýa), Reýnjers (Şotlandiýa) – Panatinaikos (Gresiýa)

«Dinamo Zagreb» sanawyň başyny çekýär

Dünýäniň iň abraýly klub ýaryşy bolan UEFA Çempionlar Ligasynyň final tapgyryna häzirkki wagtda 36 klub gatnaşýar. Mundan öň 32, 24, 16, 8 klubun gatnaşan döwürleri hem bolupdy. Köp ýyllap 32 klub ýaryşda çykyş edip, olaryň köpüsi çempionatdaky görkeznen netijeleri esasynda saýlama tapgyryny geçirmezen gazanýardy. Häzirkki wagtda-da 36 klubun 29-sy belli bolup, ol klublaryň milli ligalarda görkeznen başarnyklary esasynda kesgittenýär. Galan 7 orun üçin bolsa onlarça klub 4 tapgyrly saýlama duşuşyklaryny geçirmeli bolýar. Saýlama duşuşyklary häzirkki wagtda 1-2-3-nji saýlama tapgyrlary hem-de pleý-off tapgyryndan ybarat bolup, öňler deslapky tapgyr hem bardy.

Ine, şol saýlama tapgyrda iň köp duşuşyk geçiren we ýeňiş gazanan klub Horwatiýanyň wekilii «Dinamo Zagreb» toparydyr. Bu möwsüm çempionlygy «Riýeka» toparyna aldyran «Dinamo Zagreb» soňky 20 ýylda diňe 2 gezek çempion bolup bilmedi. 9 gezek Çempionlar Ligasynyň final tapgyryna gatnaşan «Dinamo Zagreb» 15 synanyşygy şowsuz boldy. Aglaba 2-nji saýlama tapgyryndan ýaryşa goşulan «Dinamo Zagreb» pleý-off tapgyryndan yzyga gaýdan ýyllary-da az däl. Jemi 24 gezek

saýlama tapgyra gatnaşan «Dinamo Zagreb» geçiren 108 duşuşygynyň 61-sinde ýeňiş gazandy, 23-sinde ýeňildi (24 deňlik).

75 duşuşygyň 43-sinde ýeňiş gazanan Ki-ýewiň «Dinamosy» 2-nji orny eýelese, 72 oýnuň 41-sinde garşydaşlaryndan üstün çykan şotland topary «Seltik» 3-nji orunda barýar. «Dinamo» 16, «Seltik» 19 duşuşykda ýeňişe sezewar boldy. «Dinamo Kiyew» 18, «Seltik» 13 gezek ýaryşyň final tapgyryna wekilçilik etdi.

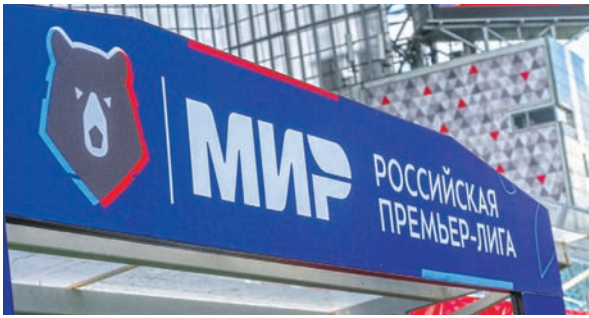
10 möwsümden bäri Çempionlar Ligasynyň final tapgyryna gatnaşyp bilmän gelýän Belarussuň «BATE Borisow» topary 74 duşuşygyň

33-sinde ýeňiş gazandy. 5 gezek final tapgyryna ýollanma alan BATE topary 17 oýunda ýeňlip, 24 duşuşykda deňme-deň oýnady.

Şu gün 34-nji möwsüme badalga berler

Şu gün Russiýanyň çempionaty «Premýer Liganyň» 34-nji möwsümine badalga berler. Taze möwsümiň ilkinji duşuşygy Moskwanyň «Dinamo» topary bilen Kaliningradyň «Baltika» toparynyň arasyndaky oyun bolar.

Taze möwsüme 5 topar taze tälimçi bilen başlaýar. Şolaryň iň esasy 2-si Moskwanyň klublary bolup, SSKA Marko Nikoliçi ugradyp, ornuna şweýsariýaly Fabio Çelestinini wezipä belledi. Paýtagtyň «Dinamosy» bolsa Russiýanyň milli ýygnyndysynyň hem tälimçisi bolan Waleriý Karpini toparnyň tälimçisi edip goýdy.

Çempionatda geçen möwsüm taze çempion peýda bolupdy. Soňky ýyllardaky şowly ýörişiniň üstüni çempionlyk bilen ýetiren «Krasnodar» taryhy başarnyk görkezipdi. 17 ýyllyk taryhynda ilkinji çempionlygyny gazanan klub RPL-de çempion bolan 7-nji topar hökmünde hasaba alnypdy. Şu möwsümde «Krasnodar» çempionlygyny goramak ýeňil düşmese gerek. Sebäbi taze möwsümde 100 ýyllyk ýubileý ýylynda çempionlygy «Krasnodar» aldyran «Zenit» altyn medalyny iň esasy dalasgähari hasaplanýar. Şeýle-de, «Krasnodar», Moskwanyň

«Spartak», SSKA, «Dinamo» klublary-da çempionlygyň beýleki dalasgähleri diýlip belleniýär.

Çempionatyň taze toparlary «Baltika» bilen «Soçi» toparlary bolup, geçen möwsümde iň soňky orny eýelän «Fakel» topary aşaky ligada oýnar. Şeýle-de, «Himki» çempionaty 12-nji orunda tamamlasa-da, ýokary ligada çykyş etmek üçin maliýe babatda yetmezçilik sebäpli toparnyň ýolbaşçylary tarapyndan klub ýatyryldy.

Çempionatdaky 16 klubuň 9-syna ýerli hünärmenler tälim berse, galan 7-si legioner tälimçiler bolar. Ispaniýadan 2, Serbiýadyr Şweýsariýadan, Bosniýadan, Belarusdan hem-de Täjigistandan 1 tälimçi toparlary türgenleşdirer.

Transferlere seredenimizde, «Zenit» topary Braziliýanyň «Flamengo» klubundan ýyldyz oýunçy Žersony düzümine goşdy. Şol sanda «Krasnodar» hem Žubal, Furtado, Augusto ýaly Ýewropada tejribesi bolan braziliýaly oýunçylar bilen düzümini güýçlendirdi.

Çempion «Krasnodar» möwsüme Nižniý Nowgorodda «Pari» topary bilen, «Zenit» öz meydançasynda «Rostow» duşuşygy bilen badalga berer. 2-nji tapgyrdaky «Krasnodar» – «Lokomotiv», 3-nji tapgyrdaky «Zenit» – SSKA, «Krasnodar» – «Dinamo», 4-nji tapgyrdaky «Lokomotiv» – «Spartak», 5-nji tapgyrdaky «Spartak» – «Zenit», 7-nji tapgyrdaky SSKA – «Krasnodar», 8-nji tapgyrdaky «Dinamo» – «Spartak», 9-nji tapgyrdaky «Krasnodar» – «Zenit» duşuşyklaryny çempionatyň muşdaklarynyň eýýämden sabrysyzlyk bilen garaşýan oýunlary hökmünde görkezmek bolar. 30 aýlawdan ybarat bolan çempionat geljek ýylyň maý aýynda tamamlanar. Çempionatda dekabryň ilkinji hepdesinden geljek ýylyň mart aýyna çenli arakesme yglan edilir.

KLUBLAR	ŞÄHERI	STADIONY – TOMAŞAÇY	TÄLIMÇISI
Krasnodar	Krasnodar	«Ozon Arena» — 35 179	Murad Musaýew
Zenit	Sankt-Peterburg	«Gazprom Arena» — 60 228	Sergeý Semak
SSKA	Moskwa	«WEB-Arena» — 30 114	Fabio Çelestini (Şweýsariýa)
Spartak	Moskwa	«Lukoil Arena» — 44 929	Deýan Stankowiç (Serbiýa)
Dinamo	Moskwa	«WTB-Arena» — 25 716	Waleriý Karpin
Lokomotiv	Moskwa	«RŽD-Arena» — 27 032	Mihail Galaktionow
Rubin	Kazan	«Ak Bars Arena» — 42 398	Raşid Rahimow (Täjigistan)
Rostow	Rostow	«Rostow Arena» — 43 472	Honatan Alba (Ispaniýa)
Akron	Tolýatti	«Kristal» (Žigulýowsk) — 1565	Zaur Tedeýew
Krylýa Sowetow	Samara	«Solidarnost Arena» — 42 347	Magomed Adiýew
Dinamo	Mahaçkala	«Anži-Arena» — 24 859	Hasanbi Bijiýew
Pari NN	Nižniý-Nowgorod	«Nižniý Nowgorod» — 44 242	Alekseý Şpilewskiy (Belarus)
Ahmat	Groznyý	«Ahmat-Arena» — 30 597	Aleksandr Storožuk
Orenburg	Orenburg	«Gazowik» — 10 046	Wladimir Sliškowiç (Bosniýa)
Baltika	Kaliningrad	«Rosteh Arena» — 35 016	Andreý Talalaýew
Soçi	Soçi	«Fişt» — 45 994	Roberto Moreno (Ispaniýa)

KAKASYNDAN SOŇ OGLY-DA BRAZILIÝA GITDI

Ussat tälimçi Karlo Ançelottiniň ogy Dawide Ançelotti ilkinji tälimçilik tejribesine başlady. Kakasyndan soň ol hem Braziliýa gitdi. Mälim bolsy ýaly, Karlo Ançelotti Braziliýanyň milli ýygnyndysynyň tälimçiligine bellenişdi. 36 ýaşyndaky ogy Dawide Ançelotti bolsa Braziliýanyň belli klublaryndan «Botafogo» toparynyň tälimçisi boldy. Renato Paiwanyň ornuna wezipä bellenen Dawide Ançelotti riolyar bilen 2025-njy ýylyň dekabryna çenli şertnama baglaşdy. Italiýan, fransuz, ispan, nemes hem-de iňlis dillerini bilýän Dawide Ançelottiniň futbolçylyk karýerasy ýok diýen ýaly. «Milanyň» ýaşlar düzüminde türgenleşen Dawide «Serie D»-

niň «Borgomanero» toparynda az wagtylk çykyş etdi (18 oýunda 1 gol). Tälimçilik hünäri kakasynyň ýanynda, onuň kömekçisi bolup öwrenen Ançelotti özüniň ilkinji professional duşuşygynda çempionatyň çäginde myhmançylykda «Wasko de Gama»ny 2-0 hasabynda ýeňip, tälimçilige ýeňiş bilen başlady. Dawide Ançelotti «Bawariýadyr» «Napoli», «Ewerton hem-de «Real Madrid» toparlarynda kakasynyň ýanynda onuň kömekçisi bolup işledi. Ol, esasan hem, «Real Madridde» işlän ýyllarynda uly meşhurlyk gazanyrdy. Dawide Ançelottiniň kakasynyň gazanan üstünliklerini näderejede başarljakdygy hemmäni iňgin gyzyklandyrýar.

ÝENE-DE ÖŇKI TOPARYNA TÄLIM BERER

«Serie A»-da toparlar tälimçilerini çalyşmagyny dowam edýär. «Fiorentina» toparyna öz islegi boýunça wezipesini taňlan Raffaele Palladinonyň ornuna ussat hünärmen Stefano Pioli tälimçilige bellendi. 59 ýaşyndaky hünärmen fiorensiýalylar bilen 2 ýyllyk şertnama gol çekdi. Pioli 2017-2019-njy ýyllar aralygynda-da «Fiorentina» toparyna tälimçilik edipdi. Pioli geçen möwsümde Saud Arabystanyň «Al Nassr» toparyny türgenleşdirip. Karýerasy boýunça «Salermitana», «Modena», «Parma», «Grosseto», «Piaçen-

za», «Sassuolo», «Kiewo», «Palermo», «Bologna», «Lasio», «Inter», «Milan» klublaryny türgenleşdiren Pioli 2022-nji ýylda «Milany» «Serie A»-nyň çempiony edipdi.

«PORTO» KLUBY ÝAŞ TÄLIMÇÄ BIL BAGLAÝAR

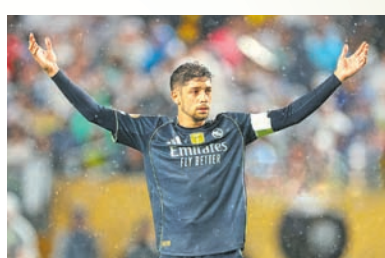
Geçen möwsümde soňky tapgyrlarda agza-burna gelen çempionlygy PSW toparyna aldyran «Ayaks» toparynyň tälimçisi Francesko Farioli Portugaliýanyň «Porto» klubuny türgenleşdiredi. Italiýaly 36 ýaşyndaky hünärmen portolyar bilen 2 ýyllyk şertnama baglaşdy. Tälimçilik karýerasyna Türkiýäniň «Fatih Karagümrük» toparynda başlan Farioli «Alanyaspor», «Nissa», «Ayaks» ýaly klublarda-da işledi.

MÖWSÜMIŇ IŇ KÖP OÝNAN FUTBOLÇYSY

Futbol boýunça 2024/25 möwsümünde esasy çempionatlary, ýaryşlary hasaba alanyňda iň köp meydança çykan futbolçy

«Real Madridiň» urugwaýly ýyldyzy Federiko Walwerde boldy. 27 ýaşyndaky ýarymgoragçy 72 oýun oýnap, ol 6116 minutlap meydançada galdy. Bu ugurda 2-nji orny «Manchester Ýunaýteditiň» portugalialy ýyldyzy Bruno Fernandes eýeledi. Ol tamamlanan şu möwsümde hem «Manchester Ýunaýteditiň», hem-de Portugaliýanyň milli ýygnyndysynyň düzüminde 66 oýunda 5796 minutlap çykyş etdi. Sanawda 3-nji orna «Milanyň» hem-de Fransiýanyň milli ýygnyndysynyň derwezeçisi Maýk Menýan mynasyp boldy (63 oýun). Ol 5624 minutlap derwezäni gorady. «Bawariýanyň» hem-de Germaniýanyň milli ýygnyndysynyň ýarymgoragçysy Ýozua Kimmihniň 5529 minut bilen 4-nji bolan sanawynda «Manchester Sitiňiň» hem-de Horwatiýanyň milli ýygnyndysynyň goragçysy Ýosko Gwardiol 5459 minutlap oýunda galdy we 5-nji ýeri eýeledi (ikisem 64 oýun).

1. Federiko Walwerde (Urugwaý) – Real Madrid – 6116 minut
2. Bruno Fernandes (Portugalialy) – Man. Ýunaýtedit – 5796 minut
3. Maýk Menýan (Fransiýa) – Milan – 5624 minut
4. Ýozua Kimmih (Germaniýa) – Bawariýa – 5529 minut
5. Ýosko Gwardiol (Horwatiýa) – Manchester Siti – 5459 minut

Dünyä çempionatynyň ilkinji medallary gowşuryldy

Singapurda geçirilýän suw sportlary boýunça dünýä çempionatunda (World Aquatics Championships) itkinji 2 ýaryşyň ýeňijileri belli boldy. Açyk suwda 10 kilometr aralyga ýüzmekde erkekleriň arasynda germaniýaly Florian Wellbrok bassur 2-nji, umumylykda-da bu ugurdaky 3-nji altyn medalyny gazand. 1 sagat 59 minut 59,5 sekunda peltelhana gelen Wellbrok bu ugurda italiýaly meşhur güzüji Gregoriýa Paltirinerini hem-de awstraliýaly Kaýl Lini yzda galdyrdy.

Zenamlaryň arasynda awstraliýaly Moesa Jonson dünýä çempionatlaryndaky ýekeleýin ilkinji altyn medalyny gazand. Bu ugurda italiýaly Žinewra Taddeuççi 2-nji, monakoly Lisa Pou 3-nji orny eýeledi.

Çempionatda häzirkä wagtda waterpol boýunça toparçalardaky duşuşyklar dowam edýär. Şu gün sinhronlaýyn ýüzmek ýaryşlaryna badalga berilse, 26-njy iýulda suwa bökme, 27-nji iýulda-da suwda ýüzmek boýunça bäsleşikler başlanar. Çempionat 3-nji awgustda tamamlanar.

TRANSFER TÄZELIKLERI

Ýurduna dolananlar

● Italiýaly hüjümçi Çiro Immobile 2 ýuldan soň ýurduna dolandy. Geçen möwsümi Türkiýäniň «Beşiktaş» toparynda geçiren 35 ýaşyndaky hüjümçi «Serie A»-nyň «Bolonja» topary bilen 1+1 ýylluk şertnama baglaşdy. Immobile «Beşiktaşda» 41 oýunda 19 gol geçiripdi. Karýerasyna «Sorrento» toparynda başlan Immobile «Yuwentus», «Siena», «Grosseto», «Peskara», «Jennoa», «Torino», «Borussiya Dortmund», «Sewilja» klublarynda oýnap, 2016-njy ýylda «Lasio» toparyna transfer boldy. Ol rimlileriň düzüminde 8 möwsümde 340 duşuşygy geçirip, şolarda 207 gezek tapawutlandy. Immobile Italiýanyň milli ýygnyndysynyň köňnekçisini 57 oýunda geýip, 17 goly derwezä girizdi. Immobile «Serie A»-da 200-den köp gol geçiren 8-nji futbolçydyr (201 gol).

Portugalialyň «Benfika» klubunyň türkiýeli ýarymgoragçysy Orkun Kökçü öz ýurduna dolandy. Ol Türkiýäniň «Beşiktaş» topary bilen 1+4 ýylluk şertnama baglaşdy. 24 ýaşyndaky oýunçy 1-nji möwsümini kärendesine geçip, topar indiki tomusda ony 25 million ýewro ymykly düzümine goşup biler. Professional karýerasyna Niderlandlaryň «Feýenoord» toparynda başlan Kökçü rotterdamlylaryň düzüminde 5 möwsümde 175 oýunda 32 gol geçirdi. «Benfikada» 2 möwsüm oýnan Kökçü lissabonlylar bilen 98 duşuşykda meydança çykdy (19 gol). Taze toparynda 10-njy belgide oýnajak Kökçü Türkiýäniň milli ýygnyndysynda-da 41 duşuşygy geçirdi. Kökçü «Beşiktaşdan» ýylluk 5 million ýewro hak alar.

Soňky 1,5 möwsümi Niderlandlaryň «Ayaks» toparynda geçiren angliýaly ýarymgoragçy Jordan Henderson ýurdu-na dolandy. Ol «Premier Liganyň» wekillerinden «Brentford» bilen 2 ýylluk şertnama baglaşdy. 35 ýaşyndaky oýunçy taze toparynda 6-njy belgili köňnekçäni geýer. 2023-nji ýylyň tomsunda 12 ýyl oýnan kluby «Liwerpuldan» Saud Arabystanyň «Al-Ettifak» toparyna

transfer bolan tejribeli futbolçy ýarym möwsüm-den soňam «Ayaksyň» oýunçysy bolupdy. Henderson «Ayaksda» 57 duşuşygy geçirdi. Ol «Liwerpulda» 492 oýunda 33 gezek tapawutlandy.

«Njukast» Elangany 60 million ýewro transfer etdi

● Angliýanyň çempionaty «Premier Liganyň» wekili «Njukast» Ýunaýtedit ýurduň başga bir topary «Nottingham Forestden» şweýsialy winger Antoni Elangany düzümine goşdy. «Njukast» 23 ýaşyndaky oýunçynyň transferi üçin «Nottingham Forest» toparyna 60 million ýewro töler. Taze kluby bilen uzak möhletleýin şertnama baglaşan Elanga «Nottingham Forestde» 2 möwsümde 82 oýunda 11 gol geçirdi. «Manchester Ýunaýtitede» 3 möwsüm oýnan Elanga 55 duşuşykda 4 gezek tapawutlandy. Elanga Şweýsariýanyň milli ýygnyndysynda 22 oýunda 4 goly öz adyna ýazdyrdy.

Kakasynyň çykyş eden toparyna transfer boldy

● Niderlandlaryň çempionaty «Eredivisie»-niň çempiony PSW topary ozalky oýunçysy Mark wan Bommeliň ogy Ruben wan Bommeli düzümine goşdy. 20 ýaşyndaky winger eýndhowenliler bilen 5 ýylluk şertnama baglaşdy. PSW

wan Bommeliň transferi üçin AZ toparyna 8 million ýewro berer. Ol taze klubunda 7-nji belgide oýnar. Ruben wan Bommel AZ toparynda geçen möwsümde 34 oýunda 10 gol geçirdi.

Ruben wan Bommeliň kakasy, meşhur futbolçy Mark wan Bommel 2000–2005-nji ýyllarda PSW-de 6 möwsüm oýnady.

Fransiýaly oýunçy arap klubuna geçdi

● Italiýanyň «Milan» toparynyň fransiýaly ýyldyzy Teo Hernandez karýerasyny Saud Arabystanynda dowam eder. 27 ýaşyndaky çep gyrakly goragçy «Al Hilal» topary bilen 3 ýylluk şertnama baglaşdy. «Milanyň» kassasyna bu transferden 25 million ýewro girdeji girer. Teo Hernandez bolsa 3

ýuly üçin 75 million ýewro pul gazanar.

«Atletiko Madridiň» ýaşlar düzüminde futbola başlan Teo Hernandez «Alawesde» kärendesine çykyş edeninden soň 2017-nji ýylda «Real Madridde» transfer boldy. Bu klubda 1 möwsüm oýnap, «Real Sociedadda» kärendesine çykyş etdi. 2019-njy ýylda-da «Milanyň» düzümine goşulan ýyldyz futbolçy italýan klubunda 6 möwsümde oýnady. 262 oýunda 34 gol geçiren Teo Hernandez 45 goluň pasyny berdi. Teo Hernandez Fransiýanyň milli ýygnyndysynda-da 38 oýunda 2 gol geçirdi.

«Arsenal» ýene bir ýarymgoragçy transfer etdi

● Londonyň «Arsenal» topary şu möwsümde transferiň iň işjeň toparlarynyň hatarynda bolup, olar eýgün 3-nji transferini amala aşyrdy. Topçular Londonyň başga bir kluby «Brentford» toparyndan daniýaly ýarymgoragçy Kristian Norgory düzümine goşdy. «Arsenal» bu transfer üçin «Brentforda» 10+2 million funt sterling töler. 31 ýaşyndaky oýunçy «Arsenal» bilen 2+1 ýylluk şertnama baglaşdy. Norgor 6 möwsüm «Brentfordda» çykyş edip, 196 oýunda 13 goly öz adyna ýazdyrdy. Ol ondan öň «Lýungbü», «Hamburg», «Brondbü» hem-de «Fiorentina» klublarynyň köňnekçisini geýipdi.

Norgoryň Daniýanyň milli ýygnyndysynda 35 oýun bar. «Arsenal» Norgordan öň «Real Sosiedaddan» ispaniýaly ýarymgoragçy Martin Zubimendini, şol sanda «Çelsiden» ispaniýaly derwezeçi Kepa Arrizabalagany düzümine goşupdy.

«Tottenhamyň» 5-nji transferi

● Londonyň «Tottenham» topary şäheriň beýleki bir kluby «West Ham Ýunaýteditden» Mohammed Kudusy 64 million ýewro transfer etdi. «Tottenham» topary ganaly ýarymgoragçy bilen 6 ýylluk şertnama gol çekdi. Kudus taze toparynda 20-nji belgili köňnekçäni geýer. Hujungme golaý oýnajan Kudus «West Hamda» 2 möwsümde 80 oýunda 19 gezek tapawutlandy. Kudus 2023-nji ýylda 45 million ýewro «Ayaksdan» «West Hama» geçipdi. Ol «Ayaksdan» öňem

«Norşellandda» 2 möwsüm oýnady. Kudus Gananyň milli ýygnyndysynda 42 oýunda 12 goly derwezä girizdi.

Kudas «Tottenham» toparynyň 5-nji transferi bolup, londonlylar ganaly futbolçydan öň Japoniýanyň «Kawasaki Frontal» toparyndan 20 ýaşyndaky goragçy Kota Takaini 6 million ýewro transfer edipdi. «Haýduk Splitten» hem 18 ýaşly horwatiýaly goragçy Luka Wuşkowiçi 14 million ýewro 5 ýylluk şertnama bilen düzümine goşupdy. Şeýle-de, geçen möwsümde «Tottenhamda» oýnan awstriýaly goragçy Kewin Dansony (24 million ýewro) «Lansdan», fransiýaly hüjümçi Matys Teli bolsa «Bawariýadan» ymykly öz düzümine geçirdi.

Şomurodow «Istanbulda»

● Italiýanyň «Roma» klubunyň özbegistanly hüjümçisi Eldor Şomurodow karýerasyny Türkiýede dowam etdirer. 30 ýaşyndaky oýunçy «Süper Ligini» toparlaryndan «Istanbul Başakşehir» kluby bilen 1 ýylluk kärendesine şertnama baglaşdy. Türk kluby möwsümiň ahýrynda gerek bolan ýagdaýynda özbegistanly hüjümçini ymykly öz düzümine geçip hem biler. Karýerasy boýunça «Maşal Mubarek», «Bunýodkora», «Rostow», «Jenoo», «Roma», «Spesija», «Kaliari» klublarynda oýnan tejribeli hüjümçi 353 oýunda 67 gezek tapawutlandy. Ol Özbegistanyň milli ýygnyndysynda 82 duşuşykda 42 goly derwezä girizdi.

Ýene bir ýyldyz futbolçy «Serie A» gaýdyp geldi

● Immobileden soň ýene bir weteran futbolçy Türkiýeden Italiýa transfer boldy. Bosniýa we Gergegowinanyň ýyldyz hüjümçisi Edin Jeko «Fenerbahçe» toparyndaky 2 ýylluk başdan geçirmesini tamamlap, «Serie A»-nyň «Fiorentina» kluby bilen 1+1 ýylluk şertnama gol çekdi. 39 ýaşyndaky Jeko «Fenerbahçede» 99 oýunda 46 gol geçirdi. «Serie A»-da «Roma» bilen «Interiň» düzüminde-de çykyş eden Jeko rimlilerde 6 (260 oýunda 119 gol), milanlylarda 2 (101 oýunda 31 gol) möwsüm oýnady. Ondan öň «Manchester Sitide» 4,5 möwsüm (189 oýunda 72 gol), «Wolfsburgda» 3,5 möwsüm (142 oýunda 85 gol) çykyş etdi. Yurduň «Železnica» klubunda futbola başlan Jeko Çehiýanyň «Teplise», «Usti nad Labem» toparlarynyň hem köňnekçelerini geýdi. Onuň klublarda 900-e golaý ýylda 380-den köp goly bar. Jeko Bosniýanyň milli ýygnyndysynda-da 141 duşuşykda 68 gezek tapawutlanmagy başardy.

Madriden Milana

● Italiýanyň belli klublaryndan «Milan» topary «Real Madrid» bilen şertnamasy tamamlanan horwatiýaly ýyldyz oýunçy Luka Modriçi düzümine goşdy. Italiýan kluby 39 ýaşyndaky ýarymgoragçy bilen 1+1 ýylluk şertnama baglaşdy. Ol «Milanda» 14-nji belgili köňnekçede oýnar. Öz futbol ýoluna 2003-nji ýylda «Dinamo Zagreb» toparynda başlan Modriç «Žrinski Mostar», «Inter Zaprešić» toparlarynda kärendesine oýnady. 2008-nji ýylda «Tottenhama» transfer bolup, londonlylaryň düzüminde 4 möwsüm çykyş etdi. 2012-nji ýylda «Realnyň» oýunçysy bolan Modriç 13 ýyllap madridlileriň köňnekçesini geýdi. Ol «Realda» 597 duşuşykda 43 gol geçirdi. «Realda» 28 kubok gazanan Modriç Horwatiýanyň milli ýygnyndysynda 188 duşuşykda 28 pökgini derwezä girizdi. Ol Dünýä Kubogunda milli topary bilen kümüş hem-de bürünç medallary hem gazandy.

«Real Madridiň» 4-nji transferi

● Geçen möwsümi kuboksyz tamamlan Ispaniýanyň «Real Madrid» topary tomosky 4-nji transferini düzümine goşdy. Ispan kluby Portugalialyň «Benfika» toparyndan çep gyrakly ispaniýaly goragçy Alvaro Karrerasy 50 million ýewro transfer etdi. Yetginjeklik ýyllarynda «Realda» oýnan 22 ýaşyndaky Karreras madridliler bilen 5

ýylluk şertnama baglaşdy. «Benfika» topary Karrerasyň transferinden gazanan 50 million ýewrosynyň 10 millionygy oýunçynyň ozalky kluby «Manchester Ýunaýtitede» berer. 2020-nji ýylda «Manchester Ýunaýteditiň» düzümine goşulyp, iňlis klubunda 1 duşuşykda-da meydança çykmadyk Karreras «Preston North End», «Granada» klublarynda kärendesine çykyş etdi. Ol «Benfikada» 2 möwsümde 68 oýunda 5 gezek tapawutlandy. «Real Madrid» topary Karrerasdan öň Trent Aleksander-Arnoldy, Din Hijuýseni, Franko Mastantuonony transfer edipdi.